

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„W REJONIE PARKU IM. JANA PAWŁA II” W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI
MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, WRZESIEŃ 2018 R./MARZEC 2019 R.*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY W PROJEKCIE MPZP WPROWADZONE W WYNIKU DOKONANYCH UZGODNIEŃ I UZYSKANYCH OPINII

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	8
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	9
2.4. Zasoby naturalne	9
2.5. Gleby	10
2.6. Warunki wodne	10
2.7. Szata roślinna	12
2.8. Świat zwierzęcy	13
2.8. Klimat lokalny	14
2.9. Jakość powietrza atmosferycznego	15
2.10. Klimat akustyczny	15
2.11. Jakość wód	19
2.12. Obszary cenne kulturowo	21
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	21
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	23
4.1. Cel opracowania projektu planu	23
4.2. Ustalenia projektu planu	23
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	27
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	29
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ..	32
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	32
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	33
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	34
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	36
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	38
6.6. Oddziaływanie na ludzi	39
6.7. Oddziaływanie na powietrze	40
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	42
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	43
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	46
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	46
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	47
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	47
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	48
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP.	48
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI	49

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Topografia
3. Hipsometria
4. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
5. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2017
6. Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2017
7. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
8. Projekt mpzp „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu, MPU 2018 r. – etap procedury planistycznej – ponowne uzgadnianie z Miejskim Konserwatorem Zabytków

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr VII/47/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu.

Przedmiotowy obszar projektu planu położony jest w centralnej części miasta Poznania, na terenie funkcjonalnego śródmieścia, i obejmuje tereny stanowiące fragment południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo–pierścieniowy system zieleni miasta Poznania. Projekt planu miejscowego obejmuje tereny ograniczone północną granicą ul. o. M. Żelazka, wschodnią granicą ul. Droga Dębińska, południową granicą ul. Hetmańskiej oraz zachodnią granicą ul. Dolna Wilda. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi około 39,1 ha.

W obecnej strukturze zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru dominuje zajmujący powierzchnię ok. 20 ha teren Parku im. Jana Pawła II, założonego w 1970 r. pomiędzy ulicami: Dolna Wilda, o. M. Żelazka i Droga Dębińska. Od południa teren parku graniczy z dwoma rodzinnymi ogrodami działkowymi: ROD im. T. Kościuszki przy ul. Dolna Wilda oraz ROD im. A. Paszkowiaka przy ul. Hetmańskiej. Ponadto, w granicach opracowania znalazł się także teren dawnej gminnej Elektrowni Wildeckiej, wraz z zabytkowym, ceglany budynek elektrowni utrzymanym w stylu arkadowym, zlokalizowanym przy ul. Dolna Wilda 87. Obecnie w budynku elektrowni mieści się galeria, restauracja i concept store o nazwie SPOT. Obsługę komunikacyjną obszaru opracowania zapewniają położone w jego granicach ulice Dolna Wilda i Droga Dębińska, jak również zlokalizowana tuż za jego północną granicą ul. o. M. Żelazka. W odległości ok. 60-110 m od południowej granicy opracowania przebiega również ul. Hetmańska.

Na analizowanym obszarze nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Od południa obszar ten graniczy z obowiązującym mpzp „Południowy klin zieleni miasta Poznania – obszar B”¹.

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*². W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*³, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu

¹ zatwierdzony uchwałą Nr LIV/722/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r.

² Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, tekst jednolity z późn. zm.

³ Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity z późn. zm.

na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.278.2011.MM z dnia 28.06.2011 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-72/1-151(1)/11 z dnia 27.06.2011 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Koczorowska R., *Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania* t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przycz., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002,

Materiały kartograficzne:

- mapa ewidencyjna w skali 1: 1000,
- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa geomorfologiczna Niziny Wielkopolsko-kujawskiej pod red. B. Krygowskiego (edycja 2007 r. – Instytut Geoekologii i Geoinformacji Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM Poznań),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapy warunków budowlanych na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Stare Miasto N-33-130-D-d-1, Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, tekst jednolity z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 992, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202, tekst jednolity),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. Nr 258, poz. 1549),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”*,
- Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. *w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
- Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. *w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
- *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,

- Uchwała Rady Miasta Poznania Nr XXXVI/614/VII/2016 z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania.* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 26 października 2016 r., poz. 6249),
- Uchwała Nr VII/47/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Fauna stawu w Parku im. Jana Pawła II (Poznań-Wilda) – ze szczególnym uwzględnieniem płazów – oraz zalecenia dotyczące jej ochrony, dr M. Rybacki – opracowanie wykonane na zlecenie ZZM w Poznaniu, Poznań, 2013 r.,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r. (wg. badań PIG) WIOŚ 2018,
- Objąsnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objąsnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Pomiar geodezyjne stawu oraz badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne wody i namułu w stawie w parku im. Jana Pawła II w Poznaniu, Koncepcja programowo-przestrzenna, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Opracowanie wykonane na zlecenie ZZM w Poznaniu, Poznań, sierpień 2013 r.,
- Projekt Uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu, MPU 2018,
- Przebudowa szaty roślinnej (nasadzeń drzew i krzewów, renowacji trawników), na terenie Parku im. Jana Pawła II, położonego przy ulicach: Dolna Wilda, Droga Dębińska oraz o. M. Żelazka w Poznaniu, Mag-Ja Ogródu Pracownia Projektowa, Opracowanie wykonane na zlecenie ZZM w Poznaniu, Baranowo, 2010 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań 2017 r.,
- Stan środowiska w Wielkopolsce, Raport 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2017 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

Inne źródła:

- wizja terenowa (wrzesień 2017 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, wrzesień 2017 r.)
- www.poznan.pios.gov.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- geoserwis.gdos.gov.pl,
- geoportal.kzgw.gov.pl.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych

informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu położony jest na terenie funkcjonalnego śródmieścia miasta Poznania i obejmuje tereny stanowiące fragment południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo - pierścieniowy system zieleni Poznania. Przedmiotowy projekt planu miejscowego obejmuje tereny ograniczone północną granicą ul. o. M. Żelazka, wschodnią granicą ul. Droga Dębińska, południową granicą ul. Hetmańskiej oraz zachodnią granicą ul. Dolna Wilda. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi około 39,1 ha.

Jak wspomniano powyżej, obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie południowego klina zieleni, stanowiącego jeden z najbardziej istotnych elementów struktury przyrodniczej miasta Poznania. Klin ten ukształtowany został wzdłuż doliny rzeki Warty i rozciąga się na obszarze od mostu i ul. Królowej Jadwigi, aż do południowej granicy miasta. Obejmuje on przede wszystkim tereny zieleni pełniące istotne funkcje ekologiczne, rekreacyjne i wypoczynkowe, w tym najbardziej wartościowy kompleks leśny Dębina oraz siedliska nadrzecznych łągów, występujących w obrębie teras zalewowych. W granicach południowego klina zieleni zlokalizowane są również tereny zieleni urządzonej (m.in. park im. Jana Pawła II i rodzinne ogrody działkowe), liczne tereny o funkcjach sportowo-rekreacyjnych, a także znacznie mniej liczne tereny o funkcjach mieszkaniowych i usługowych (m.in. tereny Akademii Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu przy ul. Królowej Jadwigi).

W obecnej strukturze zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru dominuje zajmujący powierzchnię ok. 20 ha teren Parku im. Jana Pawła II, zlokalizowany pomiędzy ulicami: Dolna Wilda, o. M. Żelazka i Drogą Dębińską. Park na planie kwadratu założony został w 1970 r., na miejscu składowiska pozostałego ze zniszczonego w czasie II wojny światowej Poznania. Obecna nazwa parku upamiętnia postać papieża Jana Pawła II, a dokładniej jego wizytę w Poznaniu w dniu 20 czerwca 1983 r. Park im. Jana Pawła II stanowi jeden z popularnych terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców głównie gęsto zabudowanej Wildy.

Park im. Jana Pawła II położony jest na lewym brzegu doliny rzeki Warty, gdzie jeszcze w końcu XVIII wieku do głównego koryta rzeki Warty odchodziła Struga Karmelicka (zwana również Kamionką), która zataczając szeroki łuk na zachód od Warty przepływała pomiędzy osadami Półwieś, Czepniki i Gąska na zachodzie, a Rybakami i Piaskami na wschodzie, uchodząc na wysokości Grobli do Małej Warty, płynąc pomiędzy kościołem Bożego Ciała, a klasztorem Bernardynów. Wykonanie w 1820 r. nasypu Drogi Dębińskiej spowodowało odcięcie Strugi Karmelickiej od Warty i stała się ona starorzeczem. Ostatecznie Strugę Karmelicką zasypano w całości podczas procesu regulacji miasta w końcu XIX wieku. Pozostałością po tym cieku jest fragment starorzecza na ogrodach działkowych Bielniki (położone już poza granicą projektu planu) oraz zlokalizowany we wschodniej części parku naturalny staw o powierzchni ok. 1,4 ha o urozmaiconej linii brzegowej, tworzącej dwa półwyspy otoczone zatokami. Zarówno brzegi półwyspów jak i sąsiadujących z nimi zatok są porośnięte gęstymi drzewami, których korony tworzą zwarty okap. Brzegi stawu porośnięte są w większości szuwarem pałki wąskolistnej i trzciny. Staw ten zasilany jest wodą filtrującą z rzeki Warty przez przepuszczalne piaszczyste podłoże.

Generalnie powierzchnia parku jest płaska, co sprzyjało posadzeniu roślinności wysokiej i średniej oraz założeniu trawników. Układ komunikacyjny w przeważającej części jest swobodny, tylko w północnej części jest on geometryczny, gdzie drogi poprowadzone są po liniach prostych i zbiegają się na dwóch prostokątnych placach. W części północnej parku znajduje się plac zabaw dla dzieci, napowietrzna siłownia, a także obiekt usług gastronomicznych – restauracja „Mamma Wilda”. Z ciekawych elementów zagospodarowania parku wymienić można również pomnik Poznańskiej Pyry w postaci dużego głazu ustawionego w jego północnej części, przy alejce prowadzącej do wspomnianego wcześniej niewielkiego zbiornika wodnego – stawu, który sprawia wrażenie zaniedbanego (głównie

z uwagi na licznie występujące tu różnego rodzaju pozostawione odpady, jak opakowania po produktach spożywczych, najróżniejsze butelki, wiadra itd). Drzewostan parkowy jest rozmieszczony swobodnie na całej powierzchni w dość luźnych grupach na płaszczyznach trawników, ale także liniowo wzdłuż lejek parkowych. Wschodnia część parku ma natomiast charakter zbliżony do leśnego. Wewnątrz parku tworzą się liczne, rozległe polany, co sprzyja tworzeniu miejsc piknikowych oraz zakątków, gdzie można wypoczywać całymi rodzinami. Park posiada oświetlenie elektryczne, natomiast wzdłuż głównych ciągów spacerowych i na placu zabaw ustawione są ławki oraz kosze na śmieci.

Od południa teren parku graniczy z dwoma rodzinnymi ogrodami działkowymi: ROD im. T. Kościuszki przy ul. Dolna Wilda oraz ROD im. A. Paszkowiaka przy ul. Hetmańskiej.

Zabudowa w granicach projektu mpzp, poza wcześniej wspomnianą restauracją, reprezentowana jest przez zabytkowy, ceglany budynek dawnej Elektrowni Wildeckiej, utrzymany w stylu arkadowym, zlokalizowany przy ul. Dolna Wilda 87. Obecnie w odrestaurowanym i zadbanym budynku byłej elektrowni mieści się galeria, restauracja i concept store o nazwie SPOT. W bezpośrednim sąsiedztwie SPOT-u, przy gruntowym parkingu samochodowym, przy ul. Dolna Wilda 89, zlokalizowany jest parterowy budynek usługowy, w którym obecnie funkcjonuje firma „Safrano” (części AGD i klimatyzacja).

Przedmiotowy projekt planu obejmuje także niewielki fragment terenu zlokalizowany po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda, na którym znajduje się umieszczone w murowanym ogrodzeniu zabytkowa kapliczka „Serca Jezusowego” z XVII-wiecznym rodowodem.

Obsługę komunikacyjną obszaru opracowania zapewniają położone w jego granicach ulice Dolna Wilda i Droga Dębińska, jak również zlokalizowana tuż za jego północną granicą ul. o. M. Żelazka. W odległości ok. 60-110 m od południowej granicy opracowania przebiega również ul. Hetmańska.

Przez obszar omawianego projektu planu przebiegają sieci infrastruktury technicznej – magistrala wodociągowa (w ul. Droga Dębińska), wodociąg (w ul. Dolna Wilda), kolektor ogólnospławny (w ul. Dolna Wilda oraz w zachodniej części parku), kanał sanitarny (w ul. Dolna Wilda), kolektor deszczowy (w ul. Dolna Wilda), kanał deszczowy (przebiegający przez południowo-wschodnią oraz wschodnią część ROD im. A. Paszkowiaka z odprowadzeniem do zbiornika wodnego na terenie parku), gazociąg średniego ciśnienia (w ul. Dolna Wilda oraz w zachodniej części parku), gazociąg niskiego ciśnienia (w ul. Dolna Wilda), napowietrzna magistrala ciepła (zachodnia część parku) oraz podziemna magistrala ciepła (przebiegająca wzdłuż zachodniego fragmentu ROD im. T. Kościuszki), jak również linia kablowa SN i linia telekomunikacyjna.

Otoczenie projektu planu od wschodu stanowią tereny współtworzące południowy klin zieleni, a więc tereny ROD „Bielniki” oraz przede wszystkim położone jeszcze dalej w kierunku wschodnim tereny zieleni otwartej, obejmujące porośnięte roślinnością płaskie tarasy zalewowe, sąsiadujące bezpośrednio z korytem rzeki Warty. Od zachodu otoczenie projektu planu stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zlokalizowana przy ul. Dolna Wilda, w postaci zarówno starszych zabytkowych kamienic jak i nowo powstających, współczesnych inwestycji mieszkaniowych. Do północnej granicy opracowania przylega bezpośrednio ul. o. M. Żelazka, przy której zlokalizowane są obiekty sportowe należące do Poznańskiego AWF-u oraz teren giełdy kwiatowej. Południowa granica projektu planu przecina natomiast tereny ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka przylegające do ul. Hetmańskiej, za którą dalej w kierunku południowym znajdują się tereny ROD im. Jana Mazurka.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego⁴ obszar opracowania mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu znajduje się w obrębie mezoregionu Poznańskiego Przełomu Warty (315.52), który obejmuje odcinek doliny Warty o przebiegu południkowym, powstały na skutek przekształcenia rynn lodowcowej w dolinę rzeczną, której towarzyszą terasy. Poznański Przełom Warty oddziela Pojezierze Poznańskie (315.51) od Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54) i stanowi łącznik pomiędzy Pradolina Warciańsko-Odrzańską na południu a Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką na północy. Przełomowy odcinek doliny Warty jest formą stosunkowo młodą, której kształtowanie rozpoczęło się w wyniku spływu wód roztopowych w czasie recesji lądolodu z linii moren

⁴ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,

czołowych w czasie stadiału poznańskiego⁵. Stanowi on część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5).

Obszar projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu obejmuje tereny stosunkowo płaskie, w obrębie których rzędne wahają się w granicach 57-60 m n.p.m., przy czym większość terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp położonych jest na rzędnych 55-56 m n.p.m. Zaobserwować można niewielki spadek terenu w kierunku oddalonej o ok. 400 m od obszaru projektu mpzp rzeki Warty, a więc w kierunku wschodniej granicy opracowania, wyznaczonej przez przebieg ul. Droga Dębińska.

Podkreślić natomiast należy, że współczesne ukształtowanie powierzchni terenu obszaru projektu mpzp, a także wielu innych terenów położonych w obrębie doliny rzeki Warty i jej dopływów, różni się znacznie od ukształtowania naturalnego tych terenów. Rozwój osadnictwa spowodował konieczność przekształcenia pierwotnych elementów fizjograficznych tych terenów, a zwłaszcza sieci hydrograficznej oraz rzeźby terenu. Efektem rozległych prac ziemnych było podniesienie powierzchni wielu terenów, w tym również tych położonych w rejonie obszaru projektu mpzp. Analizując lokalne ukształtowanie rzeźby terenu należy zwrócić szczególną uwagę również charakter zmian jakie zostały wprowadzone na tym obszarze na skutek realizacji nielicznej zabudowy usługowej (zlokalizowanej przy ul. Dolna Wilda), infrastruktury technicznej oraz drogowej (ulic: Dolna Wilda, Droga Dębińska oraz położonej tuż za północną granicą opracowania ul. o. M. Żelazka), a także zabudowy tymczasowej na terenach ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka. Obecność antropogenicznych gruntów nasypowych w północnej części analizowanego obszaru wynika także z faktu, iż do czasu powstania Parku im. Jana Pawła II, a więc do roku 1970 było to miejsce składowania gruzu budowlanego ze zniszczonego w czasie II Wojny Światowej Poznania.

Ukształtowanie analizowanego terenu oraz jego otoczenia ilustruje załącznik nr 3.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

W granicach obszaru będącego przedmiotem niniejszej analizy, charakter utworów czwartorzędowych jest jednorodny. Zgodnie z informacjami przedstawionymi na szczegółowej mapie geologicznej Polski⁶, dominującymi na obszarze opracowania utworami są piaski rzeczne tarasów zalewowych 2,5-4,5 m n. p. rzeki (piaski i mułki z dużą zawartością szczątków organicznych), których akumulacja doprowadziła do uformowania się tarasu akumulacyjnego. Miąższość wspomnianych utworów sięga nawet 9 m. Jedynie w obrębie niewielkiego fragmentu obszaru projektu mpzp, zlokalizowanego w części południowo-zachodniej (na terenie południowego fragmentu ul. Dolna Wilda oraz południowo-zachodniej części terenu ROD im. T. Kościuszki), utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez plejstoceńskie gliny zwałowe.

Podłoże trzeciorzędowe omawianego obszaru reprezentują osady górniooceńskiego zbiornika morskiego, wykształcone w postaci tzw. „iłó w pstrych poznańskich”. Występują tu iły, iły pylaste, gliny pylaste oraz pyły, w obrębie których występować mogą (na różnych głębokościach) soczewy i przewarstwienia piasków o różnej miąższości.

Informacje o charakterystyce warunków budowlanych w granicach analizowanego obszaru zobrazowane zostały również w Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania⁷. Na głębokości 1-2 m, praktycznie na całym analizowanym obszarze występują nasypy budowlane i nasypy niebudowlane (pochodzenia antropogenicznego) na różnego rodzaju gruntach rodzimych. Poniżej (do głębokości 4 m) stwierdzono obecność współczesnych aluwiów Warty i aluwiów facji korytowej (piaski różnej granulacji i żwiry z wkładkami pyłów, namułó w oraz innych osadów organicznych). Utwory te występują na głębokości 2-4 m na niemal całym przedmiotowym obszarze, przy czym w części wschodniej (w pasie terenu wzdłuż ul. Droga Dębińska) ich obecność stwierdzono także na głębokości 1-2 m. Z uwagi na występowanie na obszarze opracowania gruntów nienośnych, a także obecność terenów podmokłych i zabagnionych, warunki budowlane w granicach obszaru projektu planu określono jako niekorzystne.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złó w kopalini⁸. Cały

⁵ Kaniecki A., *Poznań Dzieje miasta wodą pisane*, Wydawnictwo poznańskiego Towarzystwa Przyjació w Nauk, Poznań 2004

⁶ szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 – Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

⁷ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁸ geoportal.pgi.gov.pl

analizowany obszar znajduje się również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na przedmiotowym obszarze – w jego południowej i zachodniej części występują gleby aluwialne – mady (F), zaliczane zgodnie z klasyfikacją kompleksów rolniczej przydatności gleb do kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) słabego (6). Gleby te wykształcone zostały na piaskach słabogliniastych. Natomiast fragment obszaru opracowania zlokalizowany w jego północnej części, w miejscu istniejącego parku im. Jana Pawła II oznaczony został symbolem Ls – lasy. Również i tutaj (podobnie, jak na pozostałym obszarze projektu planu) występują mady rzeczne wykształcone na pisakach słabogliniastych.

Pomimo niewielkiego udziału terenów zabudowanych, gleby na terenach położonych w zasięgu granic przedmiotowego obszaru mogą różnić się swoimi właściwościami od pierwotnie występujących tu gleb. Ich właściwości naturalnie zostały zmodyfikowane m.in. na skutek przeprowadzenia na przestrzeni wieków wielu prac związanych podniesieniem terenów w dolinie Warty oraz przystosowaniem ich do pełnienia funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej, a także późniejszą realizacją inwestycji budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych (dość nielicznych na obszarze mpzp), których budowa wymagała przekształceń w zakresie stabilności i przepuszczalności podłoża. Część z występujących tu gleb uległa przekształceniu na skutek realizacji znajdujących się w obrębie obszaru opracowania dróg – ulic Dolna Wilda i Droga Dębińska (wyznaczających zachodnią i wschodnią granice opracowania), a także położonej bezpośrednio tuż za północną granicą opracowania – ul. o. M. Żelazka. Gleby na terenach ROD im. T. Kościuszki i ROD im. A. Paszkowiaka, z uwagi na specyficzną funkcję tych terenów, mogą natomiast charakteryzować się właściwościami zbliżonymi do gleb antropogenicznych, którymi są m.in. hortisole.

W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3⁹. Zgodnie z publikowanymi informacjami, w zasięgu granic projektu mpzp – w części wschodniej – stwierdzono występowanie anomalii geochemicznych w glebach w zakresie zanotowanych stężeń ołowiu (Pb>37 mg/kg). W obrębie południowo-zachodniego fragmentu obszaru projektu mpzp, stwierdzono także anomalie w zakresie zanotowanych stężeń cynku (Zn>110 mg/kg) oraz baru (Ba>101 mg/kg)¹⁰.

2.6. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar objęty projektem mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu pod względem hydrograficznym położony jest w całości w granicach dorzecza Odry, w zasięgu zlewni rzeki Warty, która przepływa w odległości ok. 400 m od wschodniej granicy opracowania (wyznaczonej przez ul. Droga Dębińska). Tereny położone w granicach obszaru opracowania znajdują się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579).

Wody powierzchniowe w granicach opracowania reprezentowane są przede wszystkim przez naturalny zbiornik wodny (staw) zlokalizowany we wschodniej części parku im. Jana Pawła II. Ponadto, na terenie objętym projektem planu znajdują się urządzenia melioracyjne – rowy otwarte i rurociągi stabilizujące wody gruntowe, natomiast przez tereny ROD przechodzi rów melioracyjny „A”, stanowiący odbiornik wód deszczowych z ul. Hetmańskiej i ul. Dolna Wilda.

Wspomniany powyżej staw, o kształcie przypominającym zarys sierpa, zlokalizowany we wschodniej części parku im. Jana Pawła II, jest pozostałością po starorzeczu nieistniejącej już odnogi rzeki Warty – Strugi Karmelickiej i zasilany jest wodą filtrującą z Warty przez przepuszczalne piaszczyste podłoże. W zależności od stanów wody w Warcie poziom zwierciadła wody w stawie waha się w przedziale rzędnych od 53,00 m n.p.m. do 53,70 m n.p.m. Parametry stawu zestawiono w poniższej tabeli.

⁹ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹⁰ jw.

Tabela 1. Parametry stawu zlokalizowanego na terenie parku im. Jana Pawła II

Lp	Parametr	Jednostka	Rzędna zw. Wody w stawie w m n.p.m.	
			Min. 53,00	NPP 53,70
1	Powierzchnia lustra wody	ha	0,960	1,630
2	Pojemność stawu	m ³	11100	20400
3	Średnia głębokość	m	1,15	1,31
4	Długość linii brzegowej	m	657	730
5	Maksymalna głębokość	m	2,08	2,78

Źródło: Pomiary geodezyjne stawu oraz badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne wody i namułu w stawie w Parku im. Jana Pawła II w Poznaniu, Koncepcja programowo-przestrzenna, Biuro projektów wodnych melioracji i inżynierii środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań, sierpień 2013 r.

Staw do czasu wykonania systemu melioracyjnego funkcjonował jako bezodpływowy, znajdujący się pod wyłącznym oddziaływaniem wód rzeki Warty. Rurociąg odpływowy umożliwił w ograniczonym zakresie w połączeniu ze stacją pomp Bielniki na regulowanie w nim poziomów wody.

Jak już wcześniej wspomniano, w odległości ok. 400 m od wschodniej granicy opracowania znajduje się koryto rzeki Warty. Na przestrzeni wieków sieć hydrograficzna rzeki Warty w obrębie śródmieścia Poznania została silnie przekształcona. W przeszłości sieć ta była bardzo gęsta. Tworzyły ją Warta, jej odnogi, starorzecza, dopływy, a także tereny podmokłe, okalające wyspy. Wszystkie prace regulacyjne i porządkowe, prowadzone w obrębie systemu rzecznej Warty na terenie Poznania od czasów średniowiecznych do lat osiemdziesiątych XX w., miały na celu przede wszystkim zabezpieczenie coraz to nowych terenów zasiedlanych przez człowieka przed zalewami powodziowymi. W przeszłości wezbrania powodziowe stanowiły duże zagrożenie i niejednokrotnie powodowały zalewanie Starego Rynku oraz przybrzeżnych dzielnic. Regularnie zalewane były również tereny położone na zachód od ul. Droga Dębińska, a więc tereny objęte granicą przedmiotowego projektu planu.

Zgodnie z przekazanymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego, analizowany teren projektu planu „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu położony jest poza zasięgiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią¹¹. W przypadku natomiast przerwania wałów przeciwpowodziowych zalany zostanie praktycznie cały obszar projektu planu, z wyjątkiem niewielkiego pasa terenu ciągnącego się wzdłuż zachodniej granicy opracowania.

Wody podziemne

Wody podziemne w granicach projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu reprezentowane są przez dwa poziomy wodonośne – piętro wód czwartorzędowych oraz piętro wód trzeciorzędowych.

Cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu hydrogeologicznej jednostki 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (iły poznańskie o zmiennej miąższości), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu szacowany jest na poziomie od 100 do 8000 lat¹². Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej¹³, głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m.

Piętro wód czwartorzędowych reprezentowane jest na obszarze projektu mpzp (podobnie jak na obszarze południowego klina zieleni) przez poziom wód gruntowych, występujący w utworach piaszczysto-żwirowych tarasów i dolin rzecznych. Wody gruntowe na obszarze opracowania występują na głębokości ok. 1-2 m p.p.t.¹⁴ i charakteryzują się swobodnym zwierciadłem. Poziom występowania zwierciadła wód gruntowych podlega wahaniom sezonowym (amplituda 0,5 – 1,0 m), a jego zasilanie

¹¹ bardziej szczegółowe informacje na temat zagrożenia powodziowego dotyczącego terenów położonych w granicach projektu mpzp została przedstawiona w rozdziale 3 niniejszej prognozy

¹²Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000

¹³ mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa – główny użytkowy poziom wodonośny

¹⁴ mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa – pierwszy poziom wodonośny, występowanie i hydrodynamika

następuje głównie poprzez infiltrację opadów. Z informacji przedstawionej na mapie hydrograficznej¹⁵ wynika natomiast, iż głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu na obszarze projektu mpzp wynosi ok. 2 m p.p.t.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). W jego granicach nie stwierdzono również występowania ujęć wody oraz wyznaczonych dla nich stref ochronnych.

2.7. Szata roślinna

Obszar objęty granicami przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu, stanowiący jednocześnie fragment południowego („dębińskiego”) klina zieleni, charakteryzuje się bardzo dużym – jak na warunki miejskie – udziałem terenów porośniętych zielenią.

O bogactwie tutejszej szaty roślinnej decyduje przede wszystkim funkcjonowanie parku im. Jana Pawła II, położonego w północnej części obszaru objętego projektem mpzp. Drzewostan parkowy jest rozmieszczony swobodnie na całej powierzchni w dość luźnych grupach na płaszczyznach trawników, ale także liniowo wzdłuż lejek parkowych. Spośród występującej w granicach parku flory, najbardziej licznie występują drzewa liściaste, z gatunków takich jak: klon polny (*Acer campestre*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), klon jawor (*Acer platanoides*), klon czerwony (*Acer rubrum*), kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*), oliwnik wąskolistny (*Elaeagnus angustifolia*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), topola biała (*Populus alba*), wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), lipa krymska (*Tilia 'Euchlora'*), jarzab szwedzki (*Sorbus intermedia*), czeremcha pospolita (*Prunus padus*), robinia biała (*Robinia pseudoacacia*), grusza pospolita (*Pyrus pyraeaster*), czy śliwa domowa (*Prunus domestica*). Drzewa iglaste reprezentowane są jedynie przez pojedyncze okazy modrzewia europejskiego (*Larix decidua*). Mniej licznie na terenie parku występują tu krzewy liściaste, zgrupowane zwykle w duże skupiny. Spotkać tu można: berberys Thunberga (*Berberis thunbergii*), dereń biały (*Cornus alba*), perukowiec podolski (*Cotinus coggygria*), trzmielina pospolita (*Euonymus europaeus*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), forsycja pośrednia (*Forsythia x intermedia*), suchodrzew tatarski (*Lonicera tatarica*), róża dzika (*Rosa canina*), bez czarna (*Sambucus nigra*), lilak pospolity (*Syringa vulgaris*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*), czy róża pomarszczona (*Rosa rugosa*). Spośród krzewów iglastych na terenie parku występuje tylko kosodrzewina (*Pinus mugo*). Spotkać tu można także dwa ozdobne gatunki pnączy – powojnik pnący (*Clematis vitalba*) i chmiel zwyczajny (*Humulus lupulus*).

W strukturze roślinności okalającej zlokalizowany we wschodniej części parku staw, można dostrzec typowe dla takiego typu siedliska elementy. Obok ubogiej florystycznie strefy litoralu szuwarów trzcinowych (*Phragmitetum communis*) i pałki wąskolistnej (*Typhetum angustifoliae*), występuje zespół kropidła wodnego i rzepichy ziemnowodnej *Oenanthe-Rorippetum*. Jego obecność jest wskaźnikiem stosunkowo płytkich, stojących wód w południowo-zachodniej zatoczce stawu. Do genezy zbiornika nawiązuje także otaczający drzewostan. Na wschodnim i północnym brzegu rosną głównie wierzby: biała (*Salix alba*), krucha (*Salix fragilis*) i iwa (*Salix caprea*). W części zachodniej zwiększa się udział topoli białej (*Populus alba*) i topoli czarnej (*Populus nigra*). Gdzieś tam pojawiają się siewki i juwenilne osobniki dębu szypułkowego (*Quercus robur*) oraz wiązu szypułkowego (*Ulmus laevis*). Swoista przyrodniczą enklawę tworzy wysepka w północno-zachodnim krańcu zbiornika, porośnięta wielogatunkowym drzewostanem wierzbowo-topolowym. W zanikającej północno-wschodniej części stawu spotkać można natomiast niewielki szuwar turzycowy.

Poza zielenią urządzonej w granicach parku im. Jana Pawła II, zieleni ogródków działkowych ROD im. A. Paszkowiaka i ROD im. T. Kościuszki stanowi drugą najliczniejszą grupę wpływającą na różnorodność biologiczną terenu opracowania. Istniejąca tu zieleni urządzonej składa się obecnie głównie z gatunków roślin ozdobnych, często obcych rodzimej flory. Poza chętnie sadzonymi, różnorodnymi odmianami gatunków roślin iglastych i liściastych, w tym również owocowych, w ich obrębie występują także różne gatunki bylin, roślin jednorocznych, jak również tworzące duże zadarnione powierzchnie rośliny trawiaste. Tak więc, spotkać tu można: żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*), orzechy włoskie (*Juglans regia*), grusze (*Pyrus sp.*), jabłonie (*Malus sp.*), wiśnie pospolite (*Cerasus vulgaris*), śliwy mirabelki (*Prunus domestica*), sosny zwyczajne (*Pinus sylvestris*), świerki zwyczajne (*Picea abies*), jałowce pospolite (*Juniperus communis*), forsycje (*Forsythia sp.*),

¹⁵ mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,

ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), tawuły (*Spiraea sp.*), magnolie (*Magnolia sp.*), róże (*Rosa sp.*), lilaki pospolite (*Syringa vulgaris*), winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia*). Na części działek spotkać można również uprawy warzywne oraz drzewa i krzewy owocowe.

2.8. Świat zwierzęcy

Pomimo lokalizacji obszaru mpzp „W rejonie parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu w centralnej części miasta, różnorodność lokalnej fauny jest tu stosunkowo duża. Na sytuację tą największy wpływ ma położenie analizowanego terenu w bliskim sąsiedztwie doliny rzeki Warty, stanowiącej korytarz ekologiczny o randze krajowej (obszar poznański Warty – 25K) w krajowej sieci ekologicznej ECONET PL¹⁶, jak również położenie w obrębie południowego („dębińskiego”) klina zieleni, stanowiącego jeden z najważniejszych elementów klinowo-pierścieniowego systemu zieleni miasta.

Najbardziej widocznymi przedstawicielami lokalnej fauny, które pojawiają się na terenach położonych w zasięgu granic projektu mpzp, są ptaki. Zadrzewione tereny parku im. Jana Pawła II stanowią atrakcyjne miejsce ich odpoczynku i żerowania. Podczas wizji terenowej na wodach niewielkiego, sztucznego oczka wodnego położonego we wschodniej części parku zaobserwowano kilkanaście osobników krzyżówki (*Anas platyrhynchos*), ale występują tu także inne ptaki wodne, jak: kokoszka (*Gallinula chloropus*), łyska (*Fulica atra*) i mewa śmieszka (*Larus ridibundus*)¹⁷. W granicach analizowanego obszaru występują również ptaki pospolicie występujące na terenie całego miasta, przystosowane do życia w warunkach antropogenicznie przekształconych siedlisk. Wspomnieć tu można chociażby gawrona (*Corvus frugilegus*), srokę (*Pica pica*), kawkę (*Corvus monedula*), kosa (*Turdus merula*) czy też wróbla (*Passer domesticus*). Z uwagi na duży udział roślinności wysokiej, w tym okazałych, wiekowych drzew, tereny parku im. Jana Pawła II są również miejscem występowania i gniazdowania ptaków reprezentujących gatunki związane z terenami leśno-zaroślowymi, np. dzięciołka (*Dendrocopos minor*), słowika szarego (*Luscinia luscinia*), paszkota (*Turdus viscivorus*), sójki (*Garrulus glandarius*) czy grzywacza (*Columba palumbus*). Z uwagi na bliskie sąsiedztwo terenów doliny rzeki Warty wysoce prawdopodobne jest także okresowe występowanie gatunków ptaków, których obecność odnotowywana jest w obrębie pozostałych terenów południowego „dębińskiego” klina zieleni.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów parku oraz ogrodów działkowych zlokalizowanych w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp (tereny zadrzewione, staw, tereny porośnięte zielenią niską) sprzyja występowaniu przedstawicieli bezkręgowców, w tym owadów czy mięczaków.

Z uwagi na ograniczony czas przeprowadzenia wizji terenowych, jak również brak dostępnych publikacji, odnoszących się w sposób kompleksowy do oceny różnorodności gatunkowej bezkręgowców na przedmiotowym obszarze, w niniejszym opracowaniu nie dokonano szczegółowej analizy występujących tu gatunków mięczaków.

Obecność w granicach parku niewielkiego stawu sprzyja również pojawianiu się na tych terenach przedstawicieli rodzimych gatunków płazów. Z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁸ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów tj. żaby trawnej (*Rana temporaria*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*), żaby moczarowej (*Rana arvalis*), traszki zwyczajnej (*Lissotriton vulgaris*) oraz traszki grzebieniastej (*Triturus cristatus*). Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Ze względu na położenie przedmiotowego obszaru na obszarze śródmiejskim, występowanie terenów antropogenicznie przekształconych, jak również funkcjonowanie istotnych barier przestrzennych (ul. Droga Dębińska, ul. Dolna Wilda), różnorodność występujących na tych terenach ssaków jest niewielka. Wśród występujących tu gatunków (w szczególności na terenach mniej intensywnie użytkowanych np. w obrębie zdewastowanego stadionu miejskiego) wspomnieć można widywane na obszarze całego miasta krety (*Talpa europaea*), mysz polną (*Apodemus agrarius*), czy

¹⁶ wieloprzestrzenny system obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu

¹⁷ Rybacki M., Fauna stawu Parku im. Jana Pawła II (Poznań-Wilda) – ze szczególnym uwzględnieniem płazów – oraz zalecenia dotyczące ich ochrony, Opracowanie wykonane na zlecenie Zarządu Zieleni Miejskiej w Poznaniu, Poznań 2013

¹⁸ Kaczmarski M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

też nornicę rudą (*Clethrionomys glareolus*). Podczas wizji terenowej na terenie parku zinwentaryzowano także obecność wiewiórki pospolitej (*Sciurus vulgaris*).

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś, 1994), obszar objęty granicami zmiany planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												ROK
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
ROK 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
ROK 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
ROK 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
ROK 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) – wynosiła 508 mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła – w roku 2010 – 692 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu -6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru. Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w grudniu 2010 r. – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba ciszy, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru – utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotność osiągnęła w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości wystąpiły w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy wilgotność osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Analizowany obszar, pomimo typowych dla miasta warunków klimatycznych, wyróżnia swoisty mikroklimat. Przyczyną występowania odmiennych warunków mikroklimatycznych jest przede wszystkim zdecydowana przewaga w granicach analizowanego obszaru projektu planu terenów niezabudowanych, porośniętych roślinnością wysoką (park, ogrody działkowe), jak również obecność w obrębie parku niewielkiego, naturalnego stawu. Ponadto obecność na przedmiotowym terenie zieleni wysokiej wpływa w sposób istotny na poprawę warunków aerosanitarnych.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Do czynników wpływających na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego należy przede wszystkim lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. Udział zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich ma zazwyczaj znacznie mniejsze znaczenie w kształtowaniu jakości tego komponentu środowiska.

W trakcie prowadzenia prac nad sporządzeniem niniejszej prognozy nie uzyskano informacji wskazujących na występowanie w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu punktowych źródeł emisji gazów, których funkcjonowanie zagrażałoby dotrzymaniu obowiązujących standardów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego.

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, zabudowa reprezentowana jest na analizowanym obszarze jedynie przez zabytkowy budynek, dawnej gminnej Elektrowni Wildeckiej (obecnie SPOT), budynek usługowy zlokalizowany przy ul. Dolna Wilda 89 oraz zlokalizowaną w zachodniej części parku restaurację „Mamma Wilda” które obecnie nie są zaopatrywane w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej. Funkcjonująca tu instalacja grzewcza stanowi więc jedyne źródło tzw. emisji „niskiej”, obejmującej emisję zanieczyszczeń generowanych w procesach spalania paliw w indywidualnych systemach grzewczych.

W zasięgu granic projektu mpzp stwierdzono obecności szlaków komunikacyjnych – ul. Dolna Wilda oraz ul. Droga Dębińska, stanowiących liniowe źródło emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego. Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. W tym miejscu należy jednak zauważyć, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wykazują brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń poza granicami pasa drogowego. Niemniej, ilość emitowanych zanieczyszczeń komunikacyjnych wpływa na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego w granicach obszaru opracowania.

Analizując stan jakości powietrza w granicach obszaru opracowania należy jednocześnie podkreślić niezwykle korzystny wpływ obecności terenów porośniętych zielenią, stanowiących niemal 84% całkowitej powierzchni obszaru projektu mpzp. Obecność powierzchni zagospodarowanych zielenią (teren Parku im. Jana Pawła II, tereny ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka), wpływa korzystnie na poprawę lokalnej cyrkulacji powietrza, zmniejszanie udziału CO₂ oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych, co jest szczególnie istotne w kontekście występowania na obszarze miasta przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń. Taki sposób zagospodarowania pozwala ograniczyć niekorzystny wpływ specyficznych warunków mikroklimatycznych obserwowanych na terenach dolinnych (m.in. większą wilgotnością powietrza, gorszymi warunkami przewietrzania, częstszym występowaniem zamglenia), sprzyjających kumulowaniu zanieczyszczeń powietrza.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁹.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację

¹⁹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2018 r.

stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2017 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Zródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2018 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2017 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ dla stężeń 24-godzinnych strefa aglomeracja poznańska w 2017 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀. Z przebiegu rocznej serii pomiarów pyłu PM₁₀ odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu, stąd można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na pogorszenie warunków aerosanitarnych.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Z tego względu, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – „Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań”²⁰, „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim”²¹ oraz „Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim”²².

Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”²³. Program ten określa szereg działań, koniecznych do podjęcia w celu przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

2.11. Klimat akustyczny

Obszar objęty opracowaniem projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu położony jest w centralnej części miasta. Część północna obszaru opracowania znajduje się – na podstawie obowiązującego Studium ...²⁴ – w granicach tzw. obszaru funkcjonalnego śródmieścia,

²⁰ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 31.01.2018 r. Nr 4, poz. 61, akt archiwalny)

²¹ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

²² Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²³ UCHWAŁA NR XI/316/15 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 2015 R. (DZ. URZ. WOJ. WLKP. Z 2015 R., POZ. 6241)

²⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

obejmującego tereny stanowiące fragment południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo-pięścieniowy system zieleni miasta Poznania.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny ograniczone: od zachodu – ul. Dolna Wilda, od północy – ul. o. Mariana Żelazka, od wschodu – ul. Droga Dębińska, a od południa – ul. Hetmańską (por. załącznik nr 1).

Obszar projektu planu obejmuje tereny zieleni pełniące istotne funkcje ekologiczne, rekreacyjne i wypoczynkowe. W granicach analizowanego obszaru znajduje się przede wszystkim teren Parku im. Jana Pawła II (w części północnej), założonego w 1970 r. – pomiędzy ulicami: Dolna Wilda, o. M. Żelazka i Droga Dębińska. Od południa teren tego parku graniczy z terenami dwu rodzinnych ogrodów działkowych: ROD im. T. Kościuszki (przy ul. Dolna Wilda) oraz ROD im. A. Paszkowiaka (przy ul. Dolna Wilda, ul. Droga Dębińska i ul. Hetmańskiej). Ponadto, w granicach opracowania znajduje się także teren dawnej gminnej Elektrowni Wildeckiej, wraz z zabytkowym budynkiem elektrowni – zlokalizowanym przy ul. Dolna Wilda 87. Obecnie w budynku elektrowni mieści się m.in. galeria i restauracja.

W bezpośrednim otoczeniu obszaru projektu planu – po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda – zlokalizowana jest zwarta zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny nr 4 UM w Poznaniu im. Wiktora Degi.

Obsługę komunikacyjną obszaru opracowania zapewniają położone w jego granicach ulice: Dolna Wilda i Droga Dębińska, jak również zlokalizowana tuż za jego północną granicą ul. o. Mariana Żelazka. W odległości ok. 60-110 m od południowej granicy opracowania przebiega ul. Hetmańska (jej północna jezdnia).

Tereny obu ogrodów działkowych podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²⁵ oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku samochodowym*²⁶ – jako tzw. tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Objęcie ochroną akustyczną tych terenów postulował także Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania²⁷.

Przepisy rozporządzenia jw. wymagają dla tego rodzaju terenów zapewnienia standardów akustycznych w środowisku na poziomie następujących wartości wskaźników: dopuszczalny maksymalny równoważny poziom hałasu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego) wynosi – $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, odpowiednio w całej porze dnia i porze nocnej, natomiast maksymalny dopuszczalny długookresowy średni poziom tego typu hałasu wynosi – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczornonocnej i porze nocnej, przy czym w przypadku niewykorzystywania terenów ogrodów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązują na nich dopuszczalne poziomy hałasu w porze nocy.

Pozostały teren otwarty, występujący w obszarze opracowania projektu planu, czyli Park im. Jana Pawła II, także mógłby być objęty ochroną akustyczną w środowisku – na poziomie jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, czyli jw. – tym bardziej, że posiada obecnie korzystne warunki akustyczne w środowisku.

Potencjalna ochrona akustyczna w środowisku dla otwartych terenów zieleni jw. nie oznacza, że zarówno park, jak i ogrody działkowe są zwolnione z ograniczenia emisji hałasu ze swoich terenów na tereny sąsiednie – w tym wypadku na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i szpitala, które rozmieszczone są po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda.

Obszar opracowania zawiera w swoich granicach bardzo ruchliwą i hałaśliwą ul. Dolna Wilda (jednojezdniowa droga klasy głównej) oraz obecnie mniej ruchliwą – ul. Droga Dębińska (jednojezdniowa droga klasy zbiorczej). W granicach opracowania nie znalazły się ul. o. M. Żelazka (jednojezdniowa droga klasy zbiorczej) oraz nieco oddalona od południowej granicy opracowania ul. Hetmańska (dwujezdniowa droga klasy głównej ruchu przyspieszonego), z trasą tramwajową pomiędzy jezdniami.

Aktualne skażenie hałasem komunikacyjnym terenów objętych granicami przedmiotowego projektu planu – przede wszystkim terenów ogrodów działkowych, położonych w południowej części analizowanego obszaru, ale także terenu Parku im. Jana Pawła II, zlokalizowanego powyżej ogrodów działkowych – zdefiniowano na podstawie dostępnych informacji o środowisku w dziedzinie akustyki

²⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

²⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁷ Pismo Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania dot. uwag i wniosków do projektu mpzp (pismo z dnia 31 maja 2016 r.; znak: OS-VI.600.24.2016)

środowiska, z 2017 r. Z informacji uzyskanych z dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁸ wynika, że obszar projektu planu znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego z ul. Dolna Wilda oraz ul. Droga Dębińska, a także w nieznacznym stopniu z ul. Hetmańskiej, co ilustruje załącznik nr 5, odpowiednio dla pory dzieńno-wieczorno-nocnej – dla L_{DWN} , oraz dla pory nocnej – dla L_N . Do prognozy włączono również ilustrację zasięgów oddziaływania hałasu tramwajowego z ul. Hetmańskiej (oraz bardzo odległej ul. Głogowskiej) – na załączniku nr 6.

Hałas samochodowy z ul. Dolna Wilda oddziałuje niekorzystnie akustycznie na bezpośrednie otoczenie tej ulicy, głównie jednak na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, zwartą – zlokalizowaną przy ul. Dolna Wilda, na odcinku od ul. św. Jerzego do ul. Krzyżowej, a także na teren Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego nr 4 UM w Poznaniu im. Wiktora Degi – zlokalizowanego pomiędzy ul. Krzyżową i ul. A.D. Chłapowskiego. Oba te rodzaje zabudowy zlokalizowane są po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda – poza granicą projektu planu.

Poziomy hałas samochodowy (załącznik nr 5) na wysokości ok 4 m od poziomu podłoża – na elewacjach budynków mieszkalnych jw. od strony ul. Dolna Wilda, kształtują się na poziomie wartości: ok. $L_{DWN} = 70-71$ dB oraz ok. $L_N = 60-61$ dB, przekraczając maksymalnie o $\Delta L = 1$ dB wartość dopuszczalną dla tej zabudowy – wymaganą dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej ($L_{DWN}^* = 70$ dB) oraz nie przekraczając dopuszczalnego w tej strefie kryterium dla w pory nocnej ($L_N^* = 65$ dB). W przypadku ustalenia wymaganego kryterium dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku dla tego rodzaju terenu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub terenów mieszkaniowo-usługowych ($L_{DWN}^* = 68$ dB oraz $L_N^* = 59$ dB), przekroczenie wartości dopuszczalnych kształtuje się na poziomie wartości: ok. $\Delta L = 3$ dB w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz ok. $\Delta L = 2$ dB w porze nocnej.

Poziomy hałas z ul. Dolna Wilda wzdłuż wschodniej granicy terenu szpitala wynosi ok. $L_{DWN} = 70$ dB oraz $L_N = 61-64$ dB, czyli również nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku wymaganych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, zarówno w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej. W przypadku jednak ustalenia jw. wymaganego kryterium dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku dla tego rodzaju terenu jak dla terenów szpitali w miastach ($L_{DWN}^* = 64$ dB oraz $L_N^* = 59$ dB), przekroczenie wartości dopuszczalnych kształtuje się na poziomie wartości: ok. $\Delta L = 6$ dB w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz ok. $\Delta L = 2-5$ dB w porze nocnej.

Poziomy hałas samochodowy na terenach zieleni – zlokalizowanych w granicach opracowania (parku i ogrodów działkowych) – od strony ruchliwej ul. Dolna Wilda, kształtuje się w różny sposób – zależny od odległości zachodniej granicy każdego z tych terenów od omawianego źródła hałasu samochodowego.

Wzdłuż zachodniej granicy terenu Parku im. Jana Pawła II, w części północnej tej granicy, poziom hałasu samochodowego osiąga wartości ok. $L_{DWN} = 68-70$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, nieznacznie przekraczając wartość dopuszczalną $L_{DWN}^* = 68$ dB – wymaganą dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Natomiast w części południowej tej granicy, oddzielonej od ul. Dolna Wilda pasem terenu **2U**, o szerokości ok. 45 m, poziom hałasu kształtuje się na poziomie wartości ok. $L_{DWN} = 59-62$ dB. Z kolei, wzdłuż zachodniej granicy ROD im. T. Kościuszki, która przebiega w większej odległości od ul. Dolna Wilda (prawie 60 m od osi ulicy) i jest poprzedzona m.in. istniejącym parkingiem oraz istniejącą napowietrzną magistralą cieplną – poziom hałasu samochodowego kształtuje się w przedziałach wartości ok. $L_{DWN} = 59-63$ dB, nie przekraczając wartości dopuszczalnej dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej. Podobne warunki akustyczne w środowisku występują od strony ul. Dolna Wilda wzdłuż zachodniej granicy terenu ROD im. A. Paszkowiaka, poniżej terenu ROD im. T. Kościuszki – gdzie poziom hałasu osiąga wartość ok. $L_{DWN} = 64$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej.

Z kolei, hałas samochodowy z ul. Droga Dębińska, wzdłuż wschodnich granic terenu Parku im. Jana Pawła II oraz terenu ogrodów działkowych ROD im. A. Paszkowiaka – w części północnej granicy terenu ogrodów, kształtuje się na poziomie wartości ok. $L_{DWN} = 59-60$ dB, oraz ok. $L_{DWN} = 65$ dB – w części południowej wschodniej granicy terenu ogrodów, nie przekraczając jednak wartości dopuszczalnej w porze dzieńno-wieczorno-nocnej ($L_{DWN}^* = 68$ dB) dla tego rodzaju terenów, czyli terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Hałas samochodowy z ul. Hetmańskiej, którą przejeżdża bardzo duży potok pojazdów – kształtuje się wzdłuż południowej granicy projektu planu, wyznaczonej na terenie ogrodów działkowych im. A. Paszkowiaka – w odległości od zewnętrznego pasa drogowego tej ulicy – od ok.

²⁸ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

110-100 m (przy ul. Dolna Wilda) do ok. 60 m (przy ul. Droga Dębińska), na poziomie wartości ok. $L_{DWN} = 64-65$ dB, nie przekraczając dopuszczalnego maksymalnego poziomu hałasu dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, w porze dziennie-wieczorno-nocnej.

Hałas samochodowy od ul. o. M. Żelazka, zlokalizowanej bezpośrednio powyżej północnej granicy opracowania projektu planu – jest nieznaczny. Z dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁹ wynika, że hałas samochodowy wzdłuż północnej granicy Parku im. Jana Pawła II kształtuje się na poziomie wartości ok. $L_{DWN} = 59$ dB.

Oddziaływanie hałasu tramwajowego z ul. Hetmańskiej na obszar opracowania – od strony południowej, na podstawie dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁰ – jest znacznie mniejsze niż oddziaływanie hałasu samochodowego, co ilustruje załącznik nr 6. Izolinie o najniższych definiowanych wartościach na mapach akustycznych, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji³¹ – $L_{DWN} = 55$ dB oraz $L_N = 50$ dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz porze nocnej – nie przekraczają szerokości pasa drogowego ul. Hetmańskiej.

Opisane wyżej wartości akustyczne na podstawie dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³² wykazują znaczną poprawę warunków akustycznych w środowisku, w porównaniu z wynikami badań hałasu komunikacyjnego, przedstawionymi w dokumentacji poprzedniej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*³³.

W dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁴ nie wskazano innych źródeł hałasu występujących wewnątrz obszaru przedmiotowego projektu planu. Przyjęto w związku z tym, że w obszarze opracowania nie występują źródła zagrożeń akustycznych komunikacyjnych – innych niż omówione wyżej, związane np. z przejazdami samochodów, głównie osobowych, użytkowników terenów funkcjonujących na tym obszarze, a także związane z działalnością usługową, oraz że nie są tam zlokalizowane obiekty i działalność – będące źródłem hałasu w środowisku zewnętrznym.

Hałas kolejowy, a także hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny – na podstawie *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁵ – nie obejmuje granic obszaru projektu planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w stanie istniejącym warunki akustyczne w środowisku, w analizowanym obszarze opracowania są korzystne – wewnątrz jego obszaru oraz że hałas samochodowy nie przekracza wartości dopuszczalnych na granicach z terenami komunikacji. Hałas samochodowy z ul. Dolna Wilda oddziałuje jednak niekorzystnie na zwartą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz teren szpitala ortopedyczno-rehabilitacyjnego im. Wiktora Degi, położone poza obszarem opracowania.

Obszar projektu planu nie jest skażony hałasem tramwajowym, kolejowym, a także hałasem lotniczym i przemysłowym.

2.12. Jakość wód

W granicach projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wody powierzchniowe reprezentowane są przede wszystkim przez niewielki naturalny zbiornik wodny (staw) zlokalizowany we wschodniej części Parku im. Jana Pawła II.

W czerwcu 2013 r. na potrzeby opracowania³⁶ wykonanego na zlecenie Zarządu Zieleni Miejskiej w Poznaniu wykonane zostały badania jakości wody oraz osadu z ww. stawu. Z przeprowadzonych badań fizykochemicznych wynika, że pobrana próbka wody powierzchniowej jest zanieczyszczona rozpuszczonymi w niej substancjami organicznymi pochodzenia naturalnego

²⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁰ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

³² *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³³ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

³⁴ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁶ Pomiar geodezyjne stawy oraz badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne wody i namułu w stawie w parku im. Jana Pawła II w Poznaniu, koncepcja programowo-przestrzenna, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o. w Poznaniu, Opracowanie wykonane na zlecenie ZZM w Poznaniu, Poznań, sierpień 2013 r.

i antropogenicznego i mieści się w IV klasie niezadowolającej jakości wód powierzchniowych. Oznaczone w osadzie dennym zawartości metali ciężkich (As, Cr, Zn, Cd, Cu, Ni, Pb i Hg) oraz wytypowanych związków organicznych (WWA i PCB) są niższe od wartości stężeń tych substancji, które powodują, że urobek pochodzący z pogłębiania zbiorników wodnych i stawów jest zanieczyszczony.

Badania mikrobiologiczne zostały wykonane 26 lipca 2013 r. przez AQUANET Laboratorium Sp. z o.o w Poznaniu na podstawie dwóch prób wody pobranych 18 lipca 2013 r. Badania te wykazały zawartość w wodzie: bakterii z grupy coli w ilości 2420 NPL/100 ml oraz *Escherichia coli* w ilości 488 +/- (146) i 291 +/- (87) NPL/100 ml, co przesądziło o zaklasyfikowaniu wód stawu do IV klasy jakości pod względem elementów biologicznych.

Pewne zagrożenie dla jakości wody w stawie stwarza kolektor kanalizacji ogólnospławnej przebiegający w ul. o. M. Żelazka i dalej w ul. Jordana do rzeki Warty. Podczas wezbrań powodziowych wylot tego kolektora do rzeki Warty na rzędnej 51,78 m n.p.m. jest całkowicie zatopiony. Przy stanie alarmowym woda w Warcie przy wylocie tego kolektora układa się na rzędnej 54,36 m n.p.m., natomiast najbliższy właz studni rewizyjnej na kolektorze w ul. o. M. Żelazka znajduje się na wysokości 55,87 m n.p.m. przy braku odpływu występuje możliwość spiętrzenia się cieków w kolektorze i wylew na powierzchnie terenu i odpływu do niższej położonego stawu.

Obszar objęty przedmiotowym projektem mpzp znajduje się natomiast w obrębie jednolitej części wód (JCWP) Warta od Kopli do Cybiny (PLRW60002118579).

Zgodnie z informacjami zawartymi w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, JCWP Warta od Kopli do Cybiny określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego – Warty w obrębie JCWP. W przedmiotowej prognozie przytoczono dane określające jakość wód w obrębie wspomnianej jednolitej części wód powołując się na opublikowane na stronie internetowej WIOŚ wyniki klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych dla jednolitej części wód Warta od Kopli do Cybiny w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Poznań (Szeląg) za rok 2017. Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wody JCWP Warta od Kopli do Cybiny osiągnęły w roku 2017 roku:

- pod względem klasy elementów biologicznych – klasę V,
- pod względem klasy elementów hydromorfologicznych – klasę IV,
- pod względem klasy elementów fizykochemicznych – potencjał poniżej dobrego,
- pod względem elementów chemicznych – stan poniżej dobrego.

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania dokonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Miasto Poznań zlokalizowane jest w granicach JCWPd nr 60 (PLGW60060). Według „*Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na obszarze miasta Poznania, dla oceny jakości wód podziemnych JCWPd nr 60 przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego³⁷. W 2017 r. jakość wód na terenie powiatu poznańskiego badana była w 8 punktach.

Wody podziemne najlepszej jakości, zaliczane do klasy II, stwierdzono w punktach pomiarowo-kontrolnych w następujących miejscowościach: Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564). Wody klasy III stwierdzono w Kalwach (1278), Buku (1279) i Pobiedziskach (2547). Najgorsza jakość wód podziemnych – IV klasy – stwierdzona została w punkcie zlokalizowanym na terenie Pecny (1495).

³⁷ Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r. (wg. badań PIG)
(<http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/Monitoring%20wod%20podziemnych/Wody%20podziemne%202017.pdf>)

2.13. Obszary cenne kulturowo

Cały obszar objęty granicami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A 239 decyzją z dnia 6.10.1982 r., podlegającej ścisłej ochronie konserwatorskiej – zespoły urbanistyczno-architektoniczne kolebki miasta, najstarszego przedmieścia i najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania (Ostrów Tumski, Stare Miasto, Łazarz, Wilda, Ostroróg, Sołacz).

Zgodnie z wnioskiem Miejskiego Konserwatora, na powyższym terenie znajduje się przypadkowe znalezisko odkryte ok. 1890 r. (kości ludzkie) o przybliżonej lokalizacji u wylotu ul. Krzyżowej (lokalizacja opisowa). Ponadto w granicach opracowania, przy ul. Dolna Wilda 87 zlokalizowany jest budynek dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT), wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A 438 z dnia 23 stycznia 1996 r.

Budynek dawnej elektrowni gminy Wilda (przed przyłączeniem do Poznania) został wybudowany w 1895 r. w stylu arkadowym. Dominantą całości założenia jest wyższa część centralna. Całość udekorowano elementami klinkierowymi, w tym w charakterystycznym kolorze zielonym. Dawniej obok stała stajnia i komin (dziś już nieistniejące). Wewnątrz ulokowano: kotłownię, akumulatorownię, stację pomp i centralną halę maszyn. Od 1900 roku elektrownia była własnością miasta. W połowie 1905 uruchomiono główną elektrownię na Grobli i odtąd elektrownia wildecka miała charakter pomocniczy. W 1910 została ostatecznie zamknięta i służyła różnym celom. Obecnie w elektrowni mieści się galeria, restauracja i concept store o nazwie SPOT.

Ponadto, w granicach projektu planu znalazła się także zlokalizowana po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda, wkomponowana w murowane ogrodzenie Szpitala Ortopedycznego (vis-a-vis SPOT-u), kapliczka „Serca Jezusowego”. Kapliczka posiadająca XVII-wieczny rodowód ustawiona została w sąsiedztwie miejsca, gdzie niegdyś znajdowała się szubienica. Zniszczona podczas II Wojny Światowej odbudowana została w latach 60-tych przez wildeckich robotników.

Jako element wymagający ochrony i zachowania³⁸ wskazuje się powojenny Park im. Jana Pawła II. Ze względu natomiast na położenie terenu w obrębie południowego klina zieleni miasta, obszar opracowania widoczny od strony rzeki Warty, ma znaczący wpływ na całościowy krajobraz kulturowy południowego klina zieleni, a w szczególności na panoramy widokowe w kierunku łęgów dębińskich. Na tworzeniu tego krajobrazu istotny wpływ mają zarówno obiekty powstające w obszarze opracowania, jaki i otaczająca je zieleń z istniejącym szpalerem lipowym wzdłuż ul. Droga Dębińska.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

W zasięgu granic projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują również obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ciche w aglomeracji. Z uwagi na powyższe, stwierdza się, że na omawianym terenie nie występują istotne problemy ochrony środowiska, związane z koniecznością zachowania obszarów podlegających ochronie prawnej.

Do obszarów podlegających ochronie prawnej (na podstawie zapisów ustawy *o ochronie przyrody*), znajdujących się w najmniejszej odległości od analizowanego obszaru (ok. 2500 m od północnej granicy projektu mpzp), należy teren Fortu I oraz Fortu IA, stanowiący element współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz

³⁸ nie podlegające jednak ochronie prawnej zgodnie z brzmieniem zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*

zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

Pomimo braku występowania w granicach obszaru mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu obszarów podlegających ochronie prawnej, konieczne jest – z uwagi na położenie tego obszaru w zasięgu klinowo-pierścieniowego systemu zieleni miasta – utrzymanie w możliwie maksymalnym stopniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu Parku im. Jana Pawła II, tworząc ok. 20 ha teren zieleni sprzyjający lepszemu przewietrzaniu terenów sąsiednich.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp stwierdzono ponadto obecność lub też możliwość pojawiania się gatunków podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*³⁹ oraz rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej roślin*⁴⁰, opisanych szerzej we wcześniejszych rozdziałach prognozy. W granicach opracowania mogą występować również chronione prawnie gatunki grzybów⁴¹. Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych (w szczególności we wspomnianych powyżej rozporządzeniach oraz w ustawie *o ochronie przyrody*).

Lokalizacja obszaru opracowania (przebiegająca w odległości ok. 400 m od wschodniej granicy projektu planu rzeka Warta) sprawia, że istotnych problemów ochrony środowiska dotyczących analizowanego projektu planu miejscowego, należy zaliczyć zagrożenie jego zalania w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Położenie obszaru projektu planu w obrębie doliny rzecznej determinuje kolejne istotne ograniczenie w jego docelowym zagospodarowaniu i użytkowaniu. W 2013 roku, stosownie do postanowień Dyrektywy Powodziowej, zostały opracowane i opublikowane⁴² mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, sporządzone na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*⁴³ oraz rozporządzenia z dnia 21 grudnia 2012 r. *w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego*⁴⁴. Mapy zagrożenia powodziowego przedstawiają obszary zagrożone powodzią o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia (raz na 10 lat, 100 lat oraz 500 lat) oraz miejsca przelania się wód powodziowych przez wał powodziowy, natomiast mapy ryzyka powodziowego określają wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiają obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia.

Z racji swojego położenia w bliskim sąsiedztwie koryta rzeki Warty, tereny objęte granicą przedmiotowego projektu mpzp znalazły się w zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, dla których opracowane zostały wspomniane powyżej mapy.

Zgodnie z przedstawionymi na nich informacjami przedmiotowy obszar projektu planu zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (raz na 10 lat – Q 10%), średnie (wynosi raz na 100 lat – Q 1%) oraz niskie (raz na 500 lat Q 0,2%). Niemal wszystkie tereny zlokalizowane w granicach projektu planu (z wyłączeniem jedynie niewielkiego pasa terenu ciągnącego się wzdłuż ul. Dolna Wilda) zagrożone są natomiast zalaniem w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Do istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, należy natomiast oddziaływanie hałasu samochodowego na tereny położone bezpośrednio przy ul. Dolna Wilda, która oddziałuje ponadnormatywnie na tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren szpitala klinicznego, położone poza obszarem opracowania.

³⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1348

⁴⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 1409

⁴¹ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

⁴² w dniu 22 grudnia 2013 r. na Hydroportalu KZGW, przekazane oficjalnie samorządom w 2015 r.

⁴³ Dz. U. z 2015 r. poz. 469, tekst jednolity (archiwalny)

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (DZ. U. z 2013 r. poz. 104)

Ul. Dolna Wilda oraz ul. Droga Dębińska i ul. Hetmańska oddziałują akustycznie na sąsiadujące z nimi tereny zieleni, w tym tereny ogrodów działkowych, zlokalizowane w granicach projektu planu, z tym że ul. Dolna Wilda oddziałuje również wysokimi poziomami hałasu na północny fragment zachodniej granicy Parku im. Jana Pawła II – sąsiadujący bezpośrednio z tą ulicą. Na sytuację akustyczną w obszarze projektu planu nie wpływa natomiast hałas tramwajowy z ul. Hetmańskiej.

Wśród występujących na obszarze projektu mpzp problemów ochrony środowiska wskazać można także położenie niewielkiego pasa terenów (wzdłuż ul. Dolna Wilda) w zasięgu obszaru zagrożonego ruchami masowymi ziemi.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp nie stwierdzono natomiast występowania znaczących problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, tereny położone w granicach analizowanego obszaru posiadają dostęp do sieci elektroenergetycznej (linia kablowa SN) sieci kanalizacji deszczowej (kolektor i kanał deszczowy), sieci kanalizacji sanitarnej (kolektor sanitarny ogólnospławny w ul. Dolna Wilda), sieci wodociągowej (magistrala wodociągowa w ul. Droga Dębińska i wodociąg w ul. Dolna Wilda), sieci gazowej (gazociąg średniego i niskiego ciśnienia w ul. Dolna Wilda), a także sieci ciepłowniczej (magistrala ciepła napowietrzna i podziemna wzdłuż ul. Dolna Wilda).

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów art. 14 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Do sporządzania projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu przystąpiono z uwagi na specyfikę jego położenia w obrębie południowego klina zieleni miast Poznania, przez co niezbędne jest zachowanie jego obecnego stanu zainwestowania w postaci Parku im. Jana Pawła II oraz ROD im. T. Kościuszki i ROD im. A. Paszkowiaka, jak również ich właściwa ochrona i konserwacja. Ponadto, opracowanie projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu zgodnie z procedurą przewidzianą ustawą z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* pozwoli na:

- utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności przedmiotowego obszaru z innymi terenami strukturalnego klina zieleni, pełniących rolę kompleksu sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowego dla centrum miasta Poznania,
- zapewnienie właściwej ochrony terenów zieleni współtworzących południowy klin zieleni miasta Poznania,
- podniesienie rangi i znaczenia analizowanego obszaru poprzez jego usytuowanie w granicach klina zieleni,
- jednoznaczne określenie obszarów wyłączonych z zabudowy oraz obszarów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania,
- jednoznaczne określenie granic terenów o różnym sposobie zagospodarowania i zasad kształtowania ładu przestrzennego,
- określenie zasad zagospodarowania i zabudowy przedmiotowego obszaru, podporządkowanych ochronie wartości i zasobów przyrodniczych,
- stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych w postępowaniach dotyczących pozwoleń na budowę i polityki gospodarki gruntami na obszarze objętym opracowaniem.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu mpzp zawiera zapisy dotyczące: przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczegółowych parametrów i wskaźników zagospodarowania terenów, szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Dla wszystkich terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp określono stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1U i 2U**,
- teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**,
- teren ogrodów działkowych, oznaczony symbolem **ZD**,
- tereny komunikacji:
  - dróg publicznych, oznaczone symbolami **1KD-G, 2KD-G, KD-Z**,
  - drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczonego symbolem **KDWpp**.

Analizowany projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu jest typowym planem regulacyjnym, utrzymującym dotychczasowe przeznaczenie terenów nim objętych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony poszczególnych komponentów środowiska z uwagi na jego położenie w granicach południowego klina zieleni miasta Poznania, jak również wydobycia jego walorów krajobrazowych oraz walorów architektonicznych zabytkowego budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej.

Przedmiotowy projekt planu zachowuje zlokalizowany w jego północnej części (pomiędzy ulicami: Dolna Wilda, o. M. Żelazka i Drogą Dębińską) Park im. Jana Pawła II w Poznaniu jako teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**. Dla ww. terenu projekt planu nakazano: udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 70% powierzchni terenu, powierzchnię zabudowy nie większą niż 0,1% powierzchni terenu oraz intensywność zabudowy działki budowlanej nie mniejszą niż 0,0001 i nie większą niż 0,001. Ustalono także lokalizację ciągu pieszo-rowerowego o szerokości nie mniejszej niż 3,5 m, wzdłuż terenu **ZD** łączącego ul. Dolna Wilda z ul. Droga Dębińska, z dopuszczeniem przystosowania go do prowadzenia ruchu samochodowego związanego wyłącznie z obsługą terenu parku. Ustalono zachowanie w miejscu wskazanym na rysunku planu istniejącego kolektora kanalizacji ogólnospławnej i istniejącej podziemnej i napowietrznej magistrali ciepłej, z dopuszczeniem ich przebudowy i przełożenia. Dopuszczono natomiast lokalizację budynku o funkcji gastronomii lub kultury zlokalizowanego zgodnie z wyznaczoną maksymalną nieprzekraczalną linią zabudowy wyznaczoną na rysunku planu, o wysokości nie większej niż 4,0 m i dachem stromym. Dopuszczono także: wydzielenie działek przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną, lokalizację dojazdów do istniejącego budynku, lokalizację toalet oraz lokalizację ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych (innych, niż wymienione wcześniej) o szerokościach szczegółowo określonych postanowieniami planu. Na terenie parku zakazano lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu).

Do terenu parku im. Jana Pawła II od południa przylegają ogrody działkowe – ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka, które w projekcie planu zachowane zostały jako teren ogrodów działkowych (**ZD**), o powierzchni zabudowy terenu nie większej niż 0,5% powierzchni terenu, intensywności zabudowy terenu wynoszącej od 0,0003 do 0,005 oraz udziale powierzchni biologicznie czynnej terenu nie mniejszym niż 60% powierzchni terenu. Na terenie **ZD** ustalono dostęp do przyległych dróg publicznych lub do dróg publicznych przez drogę wewnętrzną **KDWpp** (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu mpzp oraz zakazu bezpośredniego dostępu dla samochodów do terenu **2KD-G**). Na terenie ogrodów działkowych projekt planu dopuścił lokalizację dwóch budynków administracyjno-socjalnych zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej (lecz nie większej niż 5,0 m) z dachem płaskim. Dopuszczona została również lokalizacja: altan działkowych, infrastruktury ogrodowej, budynków gospodarczych, parkingów naziemnych oraz wydzielenie działek przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną.

W granicach projektu planu miejscowego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu znalazły się także dwa tereny usługowe. Po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda wyznaczono teren zabudowy usługowej (**1U**), dla którego określono udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 10% powierzchni terenu oraz dostęp do przyległych dróg publicznych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Dopuszczono lokalizację parkingu naziemnego.

W miejscu istniejącego zabytkowego budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT) oraz budynku usługowego z przyległym parkingiem gruntowym wyznaczony został teren zabudowy

usługowej, oznaczony symbolem **2U**. Dla ww. terenu ustalono: lokalizację zabudowy o funkcjach kultury, gastronomii lub rekreacji, zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, wyznaczonymi na rysunku planu, udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię zabudowy nie większą niż 15% powierzchni działki budowlanej oraz intensywność zabudowy działki budowlanej nie mniejszą niż 1,0 i nie większą niż 0,9. Ustalono również wysokość zabudowy nie większą niż 11,0 m oraz dach stromy. Określono także powierzchnię nowych działek budowlanych nie mniejszą niż 3500,0 m², z wyłączeniem działek przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną. Ponadto ustalono również: lokalizację parkingu naziemnego w zieleni, na którym każde 5 stanowisk postojowych dla samochodów przedzielone jest zielenią wysoką, dostęp do przyległych dróg publicznych oraz lokalizację stanowisk postojowych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Dopuszczono natomiast lokalizację nie więcej niż 4 przeszklonych jednokondygnacyjnych tymczasowych kontenerów, o wysokości nie większej niż 4,0 m o powierzchni pojedynczego tymczasowego obiektu budowlanego nie większej niż 25,0 m² i płaskimi dachami, a także zachowanie istniejącej zabudowy.

Analizowany projekt planu nie wprowadza również żadnych zmian w dotychczasowym układzie drogowym zapewniającym obsługę komunikacyjną terenów zlokalizowanych w granicach projektu planu. Zachowany został dotychczasowy układ dróg, obejmujący ul. Dolna Wilda (droga klasy głównej, oznaczona jako tereny **1KD-G** i **2KD-G**) oraz ul. Drogę Dębińską (droga klasy zbiorczej, oznaczona jako teren **KD-Z**). Ponadto wzdłuż zachodniej granicy terenu odorów działkowych (**ZD**) wyznaczono teren drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczonego symbolem **KDWpp**. Dla terenów dróg publicznych ustalono szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu, ich klasyfikację, jak również szczegółowe zapisy dotyczące lokalizacji: jezdni, chodników, ścieżek rowerowych i ścieżek pieszo-rowerowych, czy przystanków autobusowych. W stosunku natomiast do terenu parkingu (**KDWpp**) ustalono jego szerokość (zgodnie z rysunkiem planu), zachowanie w miejscu wskazanym na rysunku planu istniejącej podziemnej i napowietrznej magistrali ciepłej (z dopuszczeniem ich przebudowy i przełożenia) jak również lokalizację:

- pieszo-jezdni o szerokości nie mniejszej niż 5,0 m, zakończonej placem do zawracania,
- stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i rowerów.

Ponadto, dla terenów komunikacyjnych projekt planu ustala zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego (w szczególności jezdni, pieszo-jezdni, chodników, ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych) w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym oraz dopuszcza lokalizację dodatkowych – innych niż ustalone planem – elementów układu drogowego oraz drogowych obiektów inżynierskich. Zakazano natomiast lokalizacji nowych zjazdów z terenów dróg publicznych z wyjątkiem:

- dopuszczenia przebudowy lub przesunięcia istniejących zjazdów,
- lokalizacji zjazdów na teren **KDWpp** i teren **2U** w obrębie skrzyżowania drogi **2KD-G** z ul. D. Chłapowskiego, położona poza granicą planu,
- dopuszczenia lokalizacji zjazdów na teren **ZP**.

W zakresie sieci infrastruktury technicznej projekt planu przede wszystkim ustala powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie terenom dostępu do sieci. Dopuszcza także możliwość prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, a także w zakresie monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego. W przypadku przerwania systemów melioracyjnych projekt planu wprowadza nakaz ich odtworzenia lub lokalizacji drenaży opaskowych i włączenia ich do kanałów deszczowych w drogach publicznych, drogach wewnętrznych lub do rowów i zbiorników retencyjnych.

Do projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wprowadzono szereg ustaleń, które dotyczą istotnych z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W tym zakresie w projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
  - lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
  - minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U**, **2U**, **ZP**, **ZD**;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
  - ustalenie maksymalnych powierzchni zabudowy działek budowlanych dla terenów, na których dopuszczono lokalizację nowej zabudowy lub też dopuszczono zachowanie istniejącej zabudowy,
  - minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U, 2U, ZP, ZD**,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony wód:
- zachowanie wód powierzchniowych,
  - zachowanie istniejącego stawu na terenie **ZP**,
  - dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracyjnych, rowów otwartych i rurociągów stabilizujących poziom wód gruntowych,
  - zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem jego przebudowy,
  - dopuszczenie lokalizacji przepustów oraz zbiorników retencyjnych,
  - na terenach **ZP, ZD** zagospodarowanie na terenie wód opadowych i roztopowych,
  - na terenach **1U, 2U, KDWpp** odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie,
  - na terenach **1KD-G, 2KD-G, KD-Z** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej,
  - w przypadku przerwania systemów melioracyjnych nakaz ich odtworzenia lub lokalizacji drenaży opaskowych i włączenia ich do kanałów deszczowych w drogach publicznych, drogach wewnętrznych lub do rowów i zbiorników retencyjnych,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony powietrza:
- zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
  - lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
  -
  - minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U, 2U, ZP, ZD**;
- w zakresie ochrony przed hałasem w środowisku i w budynkach:
- stosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
  - dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach **1KD-G** i **2KD-G**, dla ochrony akustycznej przyległych terenów zabudowy.

Poprawie warunków akustycznych w środowisku służyć będą również zapisy sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji dla terenów komunikacji, w których dopuszcza m.in. lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego oraz drogowych obiektów inżynierskich.

Ponadto, do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń mających na celu ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego. W tym zakresie ustalono zakaz lokalizacji elementów takich jak: urządzenia reklamowe, tymczasowe obiekty budowlane – z wyjątkiem dopuszczonych ogródków gastronomicznych, powłok pneumatycznych i urządzeń plenerowych (na terenach **2U** i **ZP**) oraz na terenie **1U** nie więcej niż 4 przeszklonych jednokondygnacyjnych tymczasowych obiektów budowlanych, nowe napowietrzne sieci infrastruktury technicznej, budynki na terenach komunikacji, ogrodzenia⁴⁵ oraz urządzenia reklamowe (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu).

⁴⁵ z wyjątkiem służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ogrodzeń ażurowych o wysokości do 1,5 m lub w formie żywopłotów na terenach **1U, 2U, ZD**

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, dopuszczona została natomiast możliwość lokalizacji elementów ingerujących w znacznie mniejszym stopniu w kształtowanie przestrzeni, lub też takich, których lokalizacja jest konieczna dla prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wymienić tu można dopuszczenie lokalizacji: tablic informacyjnych, sztyków o powierzchni nie większej niż 1 m², obiektów małej architektury, pomników, przepustów oraz zbiorników retencyjnych, placów zabaw oraz niekubaturowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych (innych niż ustalone planem), urządzeń budowlanych, sieci infrastruktury technicznej (z wyjątkiem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), stacji transformatorowych, wiat przystankowych na terenach komunikacji, urządzeń reklamowych w wiatach przystankowych na terenach dróg, kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe, ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ogrodzeń ażurowych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu).

Do analizowanego projektu planu wprowadzono także ustalenia w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zgodnie z którymi nakazuje się stosowanie jednorodnych stylistycznie elementów małej architektury, nawierzchni, oświetlenia i ogrodzeń w obrębie poszczególnych terenów.

Z uwagi na położenie analizowanego obszaru w obrębie zabytkowego zespołu urbanistyczno-architektonicznego, obecność obiektu wpisanego do rejestru zabytków, do projektu planu wprowadzono ustalenia w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. W tym zakresie ustalono:

- ochronę „zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta”, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A 239;
- na terenie **2U** ochronę budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej, oznaczonego na rysunku planu, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A 438;
- ochronę Parku im. Jana Pawła II na terenie **ZP**, poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu,
- zachowanie kapliczki wskazanej na rysunku planu.

Projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wprowadza także szereg ustaleń w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu. Są to m.in. zapisy ustalające:

- zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem jego przebudowy,
- uwzględnienie ograniczeń w zagospodarowaniu terenów wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej (w tym wskazanych na rysunku planu),
- na terenach **ZP**, **ZD**, **2KD-G**, **KDWpp** uwzględnienie w zagospodarowaniu ograniczeń wynikających z położenia na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, w szczególności lokalizację elementów zagospodarowania dopuszczonych w ustaleniach planu, pod warunkiem, że nie utrudni to ochrony przed powodzią,
- uwzględnienie ograniczeń w zagospodarowaniu terenów wynikających z położenia na wskazanym na rysunku planu obszarze zagrożonym ruchami masowymi ziemi.

W omawianym projekcie planu miejscowego znalazły się również ustalenia w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, określające parametry działek budowlanych (z wyjątkiem działek pod infrastrukturę techniczną) powstałych w wyniku scalania i podziału.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴⁶ dla obszaru projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wskazuje następujące kierunki przeznaczenia terenów:

⁴⁶ Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

- Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategorii terenów zieleni:
  - **ZP** – parki i inne tereny zieleni urządzonej,
  - **ZD** – ogrody działkowe;
- Tereny transportu:
  - **kdG.4** – ul. Dolna Wilda, droga klasy głównej,
  - **kdZ.2** – ul. Droga Dębińska, droga klasy zbiorczej.

W północnej części obszaru projektu planu, w miejscu istniejącego Parku im. Jana Pawła II, w Studium wyznaczono teren oznaczony jako **ZP** – teren zieleni urządzonej, w obrębie którego możliwe jest (w ramach uzupełnienia) wprowadzenie zabudowy usługowej o funkcji gastronomicznej, sportowo-rekreacyjnej, kulturowo-historycznej i kulturalno-rozrywkowej, a także lokalizacja architektury ogrodowej, pomników, terenów komunikacji (w tym ścieżek pieszych i rowerowych) oraz terenów infrastruktury technicznej. Maksymalna powierzchnia wspomnianej powyżej zabudowy nie może przekroczyć 5% powierzchni terenu, a udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż 60%.

Z kolei w północnej części obszaru opracowania, w miejscu istniejących ogrodów działkowych: tereny ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka (HCP-2). W Studium, dla w/w ROD wyznaczono tereny **ZD** – ogrody działkowe. Wiodącym kierunkiem przeznaczenia wskazanych w Studium terenów **ZD** jest przeznaczenie pod ogrody działkowe – zgodnie z przepisami o rodzinnych ogrodach działkowych. Jako uzupełniający kierunek przeznaczenia Studium wskazuje tereny komunikacji i infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem przekształcenia na zieleń ogólnodostępną (np. parki, skwery) i tereny sportowo-rekreacyjne.

Cały obszar projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wskazany jest w Studium jako obszar zlokalizowany w zasięgu południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta. System ten tworzą tereny wyłączone z zabudowy oraz tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, dla których przewiduje się preferencje dla funkcji sportowo-rekreacyjnej, a także dopuszczenie zachowanie na niektórych terenach kierunku przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową lub usługową. Ponadto, dla terenów zieleni nieurządzonej wchodzących w skład systemu klinowo-pierścieniowego, wskazane jest prowadzenie ścieżek spacerowych, szlaków pieszych i turystycznych dróg rowerowych.

Tereny położone w zasięgu granic „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu zlokalizowane są także w zasięgu wskazanego w Studium obszaru cennego kulturowego, objętego formą ochrony zabytków.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczone tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków) m.in. poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza Studium określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania⁴⁷ i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu⁴⁸. W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, projektowanie układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzanie zieleni

⁴⁷ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508, akt archiwalny)

⁴⁸ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509, akt archiwalny)

izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

Studium – opierając się na zapisach Programu ochrony środowiska przed hałasem⁴⁹ – określa jednocześnie wytyczne do stosowania mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wymaga wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu) budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiana przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej (nie wymagającej zachowania standardów akustycznych w środowisku).

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak planu miejscowego obowiązującego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego „W rejonie parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu jest niekorzystne ze względu na potencjalną możliwość realizacji na przedmiotowym obszarze nowych inwestycji budowlanych. W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp, wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje administracyjne – decyzje o warunkach zabudowy – które nie zawsze stanowią skutecznego narzędzia kształtowania ładu przestrzennego. Rozwój zagospodarowania przestrzennego wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne utrudnia również uwzględnienie istotnych aspektów ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, a także ochrony przyrody, szczególnie ważnych z uwagi na położenie omawianego obszaru w obrębie południowego klina zieleni.

Plan miejscowy dla omawianego obszaru jest szczególnie istotny z uwagi na konieczność ochrony terenów współtworzących klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta Poznania i zabezpieczenia ich przed niekontrolowanym zainwestowaniem, oraz z uwagi na konieczność wykorzystania potencjału Parku im. Jana Pawła II jako terenu o wysokich walorach rekreacyjno-wypoczynkowych szczególnie dla mieszkańców centralnej części miasta Poznania. Ponadto, pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni ochronę środowiska przyrodniczego, ponieważ plan, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z ochroną zieleni, gospodarką wodno-ściekową, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem. W analizowanym przypadku ważne jest również uwzględnienie wszelkich ograniczeń wynikających z położenia niewielkiego pasa terenów (wzdłuż ul. Dolna Wilda) w zasięgu obszaru zagrożonego ruchami masowymi ziemi.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

⁴⁹ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programów ochrony powietrza⁵⁰, realizowanych w projekcie mpzp poprzez ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Na szczeblu lokalnym, cele ochrony środowiska określone zostały w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016, z perspektywą do 2020 roku⁵¹. Program stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Wyżej wymieniony dokument określa zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2013-2016) oraz wskazuje główne wyzwania dla miasta w zakresie ochrony środowiska do roku 2020.

Dokument wskazuje cele strategiczne (długoterminowe) oraz kierunki działań w procesie długofalowym, które mają przyczynić się do osiągnięcia zaplanowanej wizji Miasta. Cele strategiczne obejmują 20 różnych zagadnień i odnoszą się zarówno do zachowania dobrego stanu oraz poprawy jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, jak i zmniejszenia pewnych niekorzystnych oddziaływań oraz zagadnień na pograniczu ochrony środowiska i innych dziedzin (m.in. społecznych i gospodarczych). Kierunki działań wytyczone na lata 2013-2016 stanowią z kolei uszczegółowienie celów strategicznych. Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu. Są to cele dotyczące:

- osiągnięcia poprawy jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
  - lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
  - minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U, 2U, ZP, ZD**;
- zrównoważonego użytkowania zasobów wodnych oraz ochrony przed powodzią i suszą – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - zachowanie wód powierzchniowych,
  - zachowanie istniejącego stawu na terenie **ZP**,
  - dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracyjnych, rowów otwartych i rurociągów stabilizujących poziom wód gruntowych,
  - zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem jego przebudowy,

⁵⁰ uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) oraz uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrześniańskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509)

⁵¹ uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r.

- dopuszczenie lokalizacji przepustów oraz zbiorników retencyjnych,
- na terenach **ZP, ZD** zagospodarowanie na terenie wód opadowych i roztopowych,
- na terenach **1U, 2U, KDWpp** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie,
- na terenach **1KD-G, 2KD-G, KD-Z** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej,
- w przypadku przerwania systemów melioracyjnych nakaz ich odtworzenia lub lokalizacji drenaży opaskowych i włączenia ich do kanałów deszczowych w drogach publicznych, drogach wewnętrznych lub do rowów i zbiorników retencyjnych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- na terenach **ZP, ZD, 2KD-G, KD-Z, KDWpp** uwzględnienie w zagospodarowaniu ograniczeń wynikających z położenia na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, w szczególności lokalizacji elementów zagospodarowania dopuszczonych w ustaleniach planu, pod warunkiem, że nie utrudni to ochrony przed powodzią;
- utrzymanie wysokiego poziomu systemu zieleni miejskiej – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
  - lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
  - minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U, 2U, ZP, ZD**;
- zmniejszenia stopnia narażenia użytkowników terenów zieleni, rozmieszczonych w granicach projektu planu, oraz mieszkańców terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i szpitala, zlokalizowanych poza granicami planu, na niepożądany hałas – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - stosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
  - dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach **1KD-G** i **2KD-G**, dla ochrony akustycznej przyległych terenów zabudowy,
  - dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego oraz drogowych obiektów inżynierskich.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁵², jest „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁵³. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579).

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wspomniana JCWP została wskazana jako silnie zmieniona część wód (o słabym stanie), zagrożona nieosiągnięciem celów

⁵² Dyrektywa 2000/60/WE Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej(Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁵³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

środowiskowych. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie:

- zachowanie wód powierzchniowych,
- zachowanie istniejącego stawu na terenie **ZP**,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracyjnych, rowów otwartych i rurociągów stabilizujących poziom wód gruntowych,
- zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem jego przebudowy,
- dopuszczenie lokalizacji przepustów oraz zbiorników retencyjnych,
- na terenach **ZP**, **ZD** zagospodarowanie na terenie wód opadowych i roztopowych,
- na terenach **1U**, **2U**, **KDWpp** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie,
- na terenach **1KD-G**, **2KD-G**, **KD-Z** odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej,
- w przypadku przerwania systemów melioracyjnych nakaz ich odtworzenia lub lokalizacji drenaży opaskowych i włączenia ich do kanałów deszczowych w drogach publicznych, drogach wewnętrznych lub do rowów i zbiorników retencyjnych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji przewidzianych planem oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczelbu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest najczęściej z realizacją inwestycji budowlanych, drogowych oraz infrastrukturalnych. W przypadku analizowanego projektu mpzp, ze względu na charakter docelowego sposobu zagospodarowania i użytkowania większości znajdujących się w jego granicach terenów, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych. Analizowany projekt mpzp utrzymuje dotychczasową funkcję zlokalizowanych w jego granicach terenów (wynikającą w znacznej mierze z lokalnych uwarunkowań i ograniczeń), uniemożliwiając lokalizację na przedmiotowym obszarze inwestycji, których realizacja związana byłaby z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na powierzchnię i warunki gruntowe.

Na ograniczenie możliwości wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię i warunki gruntowe wpływać będzie przede wszystkim wyznaczenie terenu zieleni urządzonej (**ZP**) oraz terenu ogrodów działkowych (**ZD**), których łączna powierzchnia stanowi niemal 84% całkowitej powierzchni obszaru projektu planu.

W przypadku terenu **ZP**, ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe (o niewielkiej intensywności i ograniczonym zasięgu), spodziewać się można w przypadku dopuszczonej ustaleniami projektu mpzp ewentualnej przebudowy istniejącego kolektora kanalizacji ogólnospławnej i istniejącej podziemnej magistrali ciepłej lub istniejącego systemu melioracyjnego. Na przedmiotowym terenie umożliwiono także lokalizację ciągu pieszo-rowerowego oraz ciągów pieszych i rowerowych, których realizacja może powodować lokalne oddziaływania związane z koniecznością utwardzenia części powierzchni ziemi. Projekt planu dopuszcza również (w miejscu istniejącej obecnie restauracji „Mamma Wilda”) lokalizację zabudowy o funkcjach kultury, gastronomii lub rekreacji, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, poprowadzonymi jednakże po obrysie zewnętrznym istniejącej zabudowy, co uniemożliwia realizację na terenie **ZP** jakichkolwiek innych nowych obiektów kubaturowych. Wskazany w projekcie planu sposób zagospodarowania i użytkowania terenu **ZP** należy zatem uznać za sprzyjający ochronie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych.

Ograniczenie możliwości realizacji na ww. terenie nowych inwestycji oraz ustalenie bardzo wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie terenu (nie mniej niż 70% terenu), pozwoli na możliwie maksymalne ograniczenie zmian w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Wystąpienia istotnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych nie przewiduje się również w odniesieniu do terenu **ZD**, obejmującego funkcjonujący teren ROD im. T. Kościuszki oraz teren ROD im. A. Paszkowiaka. Podobnie jak w przypadku terenu **ZP**, dla terenu tego ustalono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach terenu (nie mniejszy niż 70% powierzchni terenu) oraz ograniczono ilość możliwych do zrealizowania inwestycji. W celu zapewnienia możliwości sprawnego funkcjonowania terenu ogrodów działkowych (**ZD**), dopuszczono lokalizację dwóch budynków administracyjno-socjalnego (zgodnie z wyznaczonymi maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy) oraz lokalizację altan działkowych, infrastruktury ogrodowej, budynków gospodarczych, a także parkingów naziemnych. W przypadku respektowania pozostałych ustaleń projektu mpzp, określających m.in. wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach terenu, skala zmian wywołanych wspomnianymi inwestycjami nie będzie miała wpływu na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w granicach całego obszaru opracowania.

Również w odniesieniu do terenów **1U** i **2U**, zlokalizowanych w zachodniej części opracowania nie należy spodziewać się wystąpienia w ich obrębie istotnych oddziaływań na powierzchnię ziemi. Zgodnie z ustaleniami projektu planu na terenie **2U** zachowany zostanie budynek dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT), dla którego na rysunku projektu mpzp wyznaczono, po jego zewnętrznym obrysie, maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy, uniemożliwiające jego ewentualną rozbudowę niewskazaną także z uwagi na uwarunkowania konserwatorskie (wpis do rejestru zabytków). W celu zapewnienia potrzeb parkingowych dla ww. obiektu ustalono zachowanie istniejącego obecnie w sąsiedztwie SPOT-u parkingu gruntowego, jako parkingu w zieleni, na którym każde 5 stanowisk postojowych dla samochodów przedzielone jest zielenią wysoką. Nie zachowano natomiast istniejącego również na terenie **2U** jednokondygnacyjnego budynku usługowego, dopuszczając lokalizację 4 przeszklonych jednokondygnacyjnych obiektów budowlanych, użytkowanych na funkcje wystawiennicze, o powierzchni pojedynczego tymczasowego obiektu budowlanego nie większej niż 25,0 m², których posadowienie może wymagać ewentualnej ingerencji w powierzchnię ziemi (np. utwardzenie podłoża).

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża w pewnym stopniu wystąpić mogą w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej oraz systemu monitoringu wizyjnego, służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego). Prowadzenie tego rodzaju inwestycji skutkować może powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem elementów ograniczających przepuszczalność, czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu. Niemniej, przewiduje się, że zjawisko to nie będzie odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w granicach całego analizowanego obszaru.

Reasumując, zaproponowany w projekcie mpzp sposób zagospodarowania i użytkowania uwzględnia aktualny sposób zainwestowania wszystkich terenów położonych w zasięgu granic opracowania, respektując jednocześnie szereg ograniczeń w zagospodarowaniu, wynikających z lokalnych uwarunkowań, co pozwoli ograniczyć skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W związku z tym, że na omawianym obszarze nie znajdują się żadne udokumentowane zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, nie występują także tereny i obszary górnicze, nie prognozuje się zatem oddziaływań na nie na skutek realizacji ustaleń mpzp „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Jak wspomniano już w rozdziale 2.6 dotyczącym warunków wodnych projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu, wody powierzchniowe w granicach opracowania reprezentowane są przede wszystkim przez sztucznie utworzony zbiornik wodny zlokalizowany we wschodniej części parku (teren **ZP**). Na terenie objętym projektem planu znajdują się również urządzenia melioracyjne – rowy otwarte i rurociągi stabilizujące wody gruntowe, natomiast przez tereny ROD przechodzi rów melioracyjny „A”, stanowiący odbiornik wód deszczowych z ul. Hetmańskiej i ul. Dolna Wilda. Ponadto, w odległości ok. 420 m od wschodniej granicy opracowania znajduje się koryto rzeki Warty. Wspomniane powyżej bliskie sąsiedztwo rzeki Warty, stanowiącej jeden z najbardziej istotnych elementów kształtujących system przyrodniczy miasta, wymusiło wprowadzenie do projektu planu zapisu nakazującego na terenach **ZP, ZD, 2KD-G, KD-Z i KDWpp** uwzględnienie w zagospodarowaniu ograniczeń wynikających z położenia na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, w szczególności dotyczących lokalizacji wszystkich elementów zagospodarowania dopuszczonych w ustaleniach projektu planu, pod warunkiem, że nie utrudni to ochrony przed powodzią. Granica wspomnianego powyżej obszaru narażonego na zalanie została wskazana również na rysunku projektu planu.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu mpzp pozwala stwierdzić, iż wyniku realizacji jego zapisów nie przewiduje się wystąpienia istotnych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie zasobów i jakości wód powierzchniowych. Przedmiotowy projekt planu przede wszystkim ustala obowiązek zachowania wód powierzchniowych z dopuszczeniem lokalizacji stawu na terenie **ZP**. Z uwagi na konieczność zapewnienia możliwości sprawnego prowadzenia gospodarki wodnej na obszarze opracowania, w projekcie mpzp dopuszczono również lokalizację urządzeń melioracyjnych, rowów otwartych oraz rurociągów stabilizujących poziom wód gruntowych. Projekt planu nakazuje również zachowanie ciągłości istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem jego przebudowy.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp nie będzie oddziaływać niekorzystnie również na kształtowanie zasobów i jakości wód podziemnych. Tego rodzaju skutki związane są zazwyczaj z realizacją nowej zabudowy i elementów układu komunikacyjnego, których lokalizacja jest związana jest nierozzerwalnie z uszczupleniem powierzchni biologicznie czynnej, zwiększeniem udziału powierzchni trawle uszczelnionych (uniemożliwienie infiltracji wód opadowych i roztopowych) oraz pojawieniem się nowych, potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych (generowanie ścieków). Jak już wcześniej wspomniano, projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania wszystkich terenów znajdujących się w jego granicach, dopuszczając ewentualną możliwość realizacji stosunkowo nielicznych inwestycji infrastrukturalnych. Skala potencjalnych, negatywnych oddziaływań na wody podziemne jest więc w tym przypadku niewielka.

Z punktu widzenia przeciwdziałania możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na lokalne zasoby wód podziemnych (podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych), do najbardziej korzystnych rozwiązań wskazanych w projekcie planu, należy zaliczyć wyznaczenie w granicach istniejącego parku im. Jana Pawła II terenu zieleni urządzonej (**ZP**). Utrzymanie powierzchni w dużej mierze wolnych od utwardzenia, zagospodarowanych w znacznym stopniu zielenią, zminimalizuje ryzyko wystąpienia zjawisk wpływających niekorzystnie na zasobność i jakość wód podziemnych, związanych m.in. ze zwiększeniem powierzchni trwale uszczelnionych, czy też umieszczeniem pod powierzchnią elementów zakłócających przepływ wód w profilu glebowym. W nieco mniejszym stopniu pozytywny wpływ związany z utrzymaniem możliwie największego udziału powierzchni biologicznie czynnej będzie obserwowany również w przypadku terenu **ZD** – terenu ogrodów działkowych.

Analizowany projekt planu nie przewiduje lokalizacji w swoich granicach nowych obiektów kubaturowych, a jedynie zachowanie w wyznaczonych po obrysach budynków maksymalnych nieprzekraczalnych liniach zabudowy istniejącej na terenie **2U** dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT) oraz restauracji „Mamma Wilda” zlokalizowanej w zachodniej części parku (na terenie **ZP**). Jednakże ze względu na konieczność zminimalizowania potencjalnych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych, do projektu mpzp wprowadzono zapisy określające maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jak musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej. Analizując zatem ustalenia przedmiotowego projektu mpzp, można wykluczyć niebezpieczeństwo znacznego zwiększenia udziału terenów trwale uszczelnionych, na skutek czego mogłoby wystąpić zjawisko istotnego ograniczenia stopnia zasilania

wód podziemnych i powierzchniowych wodami opadowymi i roztopowymi, skutkujące obniżeniem poziomu występowania zwierciadła wód gruntowych.

Analizowany projekt planu mpzp wprowadza również istotne zapisy w zakresie sieci infrastruktury technicznej, nakazujące powiązanie sieci infrastruktury z układem zewnętrznym (oraz zapewnienie dostępu do sieci), a także dopuszczają możliwość prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Zakłada się, że zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej w granicach projektu planu prowadzone będą w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy odrębne, a więc zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*⁵⁴. Rozwiązania wymagające odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, są rozwiązaniami najbardziej korzystnym z punktu widzenia ochrony środowiska, gdyż eliminują ryzyko przedostania się substancji niebezpiecznych na skutek niewłaściwego sposobu gromadzenia i odprowadzania ścieków, generowanych w obrębie zabudowy.

Nie przewiduje się również możliwości wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na lokalne warunki wodne, wynikających z realizacji nowych elementów układu komunikacyjnego oraz rozbudowy i przebudowy sieci infrastruktury technicznej. Analizowany projekt planu nie przewiduje wyznaczenia nowych terenów komunikacyjnych, których realizacja związana byłaby ze znacznymi przekształceniami w zakresie powierzchni ziemi, warunków gruntowych, a także (pośrednio) lokalnymi zasobami wód podziemnych. W przypadku realizacji sieci infrastruktury technicznej, skala koniecznych do przeprowadzenia prac jest znacznie mniejsza, a szereg związanych z nimi oddziaływań ma charakter krótkotrwały i w znacznej mierze odwracalny.

Zminimalizowaniu ewentualnych zagrożeń związanych z ograniczeniem zasilania zasobów wód podziemnych służyć będzie realizacja zapisów odnoszących się do sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Określenie docelowego sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest niezwykle istotne, gdyż podjęcie odpowiednich działań powala nie tylko ograniczyć ryzyko lokalnego obniżenia poziomu występowania wód podziemnych (wpływającego jednocześnie na poziom wód powierzchniowych), ale również pozwala uniknąć zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych szkodliwymi dla środowiska substancjami, przenikającymi do gruntu z zanieczyszczonych powierzchni. Z uwagi na powyższe, wśród najbardziej korzystnych – dla kształtowania lokalnych zasobów wód – zapisów, należy wskazać wprowadzenie dla terenu **ZP** i **ZD** zapisu ustalającego zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach terenów. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach terenów, dla których ogranicza się możliwość lokalizacji zabudowy oraz ustala się konieczność utrzymania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla terenów **ZP** i **ZD** minimum 70% powierzchni) umożliwi zatrzymanie wód, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz ich naturalne oczyszczenie m. in. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione. W stosunku natomiast do terenów **1U**, **2U** i **KDWpp** projekt mpzp ustalił odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie. Obecność na terenach usługowych lub parkingach powierzchni trwale uszczelnionych, narażonych na zanieczyszczenie, ogranicza w wielu przypadkach możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach terenu w sposób nie zagrażający utrzymaniu jakości wód podziemnych, stąd projekt planu dopuszcza możliwość zagospodarowania ich na terenie. Nieco inne rozwiązania wprowadzono w odniesieniu do terenów dróg publicznych **1KD-G**, **2KD-G** i **KD-Z**, nakazując odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Odprowadzanie do kanalizacji deszczowej wód opadowych i roztopowych uznaje się za rozwiązanie najbardziej korzystne w przypadku większości dróg o nawierzchni bitumicznej oraz, gdyż wody opadowe i roztopowe spływające z tych terenów charakteryzują się najczęściej zwiększonymi stężeniami substancji ropopochodnych, czy też obecnością zawieszin.

Reasumując, po szczegółowym przeanalizowaniu ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu zakłada się, że docelowa realizacja zapisów regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, pozwoli na zneutralizowanie ewentualnych oddziaływań, wpływających niekorzystnie na kształtowanie lokalnych zasobów wód. Charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala również wykluczyć możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód powierzchniowych w obrębie całej JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579), w obrębie której położony jest analizowany obszar projektu planu.

⁵⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 250 tekst jednolity

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Ze względu na charakterystykę obszaru opracowania, dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, a także charakter ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu, nie należy spodziewać się wystąpienia istotnych zmian w lokalnej różnorodności biologicznej na skutek realizacji jego ustaleń.

Różnorodność biologiczna w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp kształtowana jest dzięki obecności znacznych powierzchniowo terenów zieleni urządzonej, w tym: zieleni w parku im. Jana Pawła II, zieleni w obrębie rodzinnych ogrodów działkowych (ROD im. A Paszkowiaka i ROD im. T. Kościuszki), a także dzięki obecności wód powierzchniowych – stawu na terenie parku (**ZP**). Pomimo, iż tereny te zostały w znacznym stopniu przekształcone i ukształtowane przez człowieka (zmiany w ukształtowaniu terenu, obecność w części północnej gruntów antropogenicznych nasypowych, sztucznie wprowadzone nasadzenia na terenie parku oraz terenach ogrodów działkowych), stanowią one główne obszary występowania przedstawicieli lokalnej flory i fauny.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zasadniczych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów parku (oznaczonego na rysunku projektu planu symbolem **ZP** – teren zieleni urządzonej) i terenu ogrodów działkowych (oznaczonego symbolem **ZD**), których funkcjonowanie stanowi o różnorodności biologicznej całego analizowanego obszaru. Tereny te, z uwagi na znaczny udział powierzchni zagospodarowanych zielenią, jak również obecność licznych zadrzewień w obrębie parku, stanowią miejsce występowania wielu przedstawicieli flory i fauny. Projekt planu dopuszcza na terenie **ZP** (w miejscu istniejącej obecnie restauracji „Mamma Wilda”) lokalizację budynku o funkcji gastronomii lub kultury, zgodnie z wyznaczoną na rysunku maksymalną nieprzekraczalną linią zabudowy, poprowadzoną jednakże po obrysie zewnętrznym istniejącej restauracji, co uniemożliwia realizację na terenie **ZP** jakichkolwiek innych nowych obiektów kubaturowych. Podobna sytuacja ma miejsce na terenie **ZD**, dla którego projekt mpzp dopuścił lokalizację dwóch budynków administracyjno-socjalnych (fizycznie już istniejących), zgodnie z skazanymi na rysunku planu z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Ograniczenie możliwości inwestycji budowlanych w granicach wspomnianych powyżej terenów **ZP** i **ZD** pozwoli na utrzymanie występującej tu dotychczas roślinności oraz miejsc bytowania, żerowania i rozrodu lokalnej fauny. Należy również pamiętać, iż tereny te stanowią ważny element południowego klina zieleni, a utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu parku im. Jana Pawła II, pełniącego rolę lokalnego korytarza ekologicznego, pozwoli na zachowanie łączności ekologicznej obszaru opracowania z pozostałymi terenami, współtworzącymi południowy klin zieleni.

Jak już wcześniej wspomniano, niezwykle istotny wpływ na kształtowanie lokalnej bioróżnorodności ma również obecność wód powierzchniowych, zapewniających dogodne warunki siedliskowe dla organizmów preferujących siedliska wodne lub charakteryzujące się znacznym stopniem wilgotności. Zachowanie dotychczasowej funkcji terenu **ZP** oraz wprowadzenie nakazu zachowania wód powierzchniowych oraz dopuszczenia lokalizacji zbiorników retencyjnych oraz stawu na terenie **ZP** zapewni możliwość utrzymania dotychczasowych siedlisk wodnych i wilgotnych, stanowiących o większej bioróżnorodności terenów objętych granicami opracowania. Analizowany projekt planu nie określa ilości, szczegółowej lokalizacji oraz parametrów dopuszczonych zbiorników retencyjnych, w związku z tym trudno zatem określić wielkość przewidywanych oddziaływań realizacji inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym również na różnorodność biologiczną. Jednakże zakładać należy, że ich ewentualna realizacja będzie wywierała pozytywny, jak i negatywny wpływ na bioróżnorodność. Negatywne oddziaływanie będzie wiązało się ze zniszczeniem części siedlisk roślin i zwierząt w wyniku prowadzenia prac budowlanych przy realizacji zbiorników retencyjnych (zmiana ukształtowania powierzchni terenu, realizacja wykopów). Do oddziaływań pozytywnych zaliczyć należy m.in. stworzenie w zbiornikach ze stojącą okresowo wodą dogodnych warunków do życia dla przedstawicieli rodzimych gatunków płazów, jak również innych zwierząt i roślin – zarówno związanych ze środowiskiem wodnym jak i tych, które zasiedlą w sposób naturalny bądź sztuczny (poprzez nowe nasadzenia) skarpy zbiorników.

Projekt planu nie przewiduje rozbudowy istniejącego układu komunikacyjnego, natomiast w przypadku ewentualnych dopuszczonych inwestycji związanych z siecią infrastruktury technicznej, niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej będą miały charakter krótkotrwały i w znacznej mierze odwracalny.

Ponieważ analizowany projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu jest projektem o charakterze regulacyjnym, a wręcz ochronnym, uwzględniającym aktualny sposób

zagospodarowania wszystkich terenów zlokalizowanych w jego granicach, stąd wśród jednych z najważniejszych jego celów wymienić można zachowanie na przedmiotowym obszarze dużego udziału terenów zieleni urządzonej, obejmującej m.in. teren parku im. Jana Pawła oraz istniejących ogrodów działkowych. Z uwagi na powyższe, prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu planu, dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania przedmiotowego obszaru, nie spowoduje znaczących zmian w zakresie różnorodności, charakteru oraz zasobności lokalnej flory. Ewentualne negatywne oddziaływania o stosunkowo niewielkim zasięgu wystąpią w przypadku realizacji inwestycji, związanych z koniecznością trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi i usunięciem istniejącej pokrywy roślinnej, jak np. dopuszczona rozbudowa stawu na terenie **ZP**, dopuszczona realizacja zbiorników retencyjnych czy lokalizacja nowych elementów sieci infrastruktury technicznej (z wyjątkiem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej). Oddziaływania te wystąpią wyłącznie na etapie realizacji inwestycji, a ich charakter będzie czasowy i w znacznym stopniu odwracalny (możliwość odtworzenia pokrywy roślinnej po zakończeniu prac realizacyjnych – w przypadku braku uszczelnienia powierzchni ziemi).

Do najważniejszych ustaleń, których realizacja ma pozwolić na utrzymanie charakteru i różnorodności lokalnej flory, należy niewątpliwie utrzymanie dotychczasowej funkcji terenu parku im. Jana Pawła II jako terenu zieleni urządzonej (**ZP**) oraz istniejących ogrodów działkowych (**ZD**). Uniemożliwienie wprowadzenia nowej zabudowy na wspomnianych terenach (za wyjątkiem zachowania na terenie **ZP** obiektu usług gastronomii – restauracji „Mama Wilda” oraz dwóch budynków administracyjno-socjalnych na terenie **ZD**, ograniczonych po zewnętrznym obrysie ścian maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy), z równoczesnym określeniem wysokiego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie terenów (minimum 70% powierzchni terenu na terenie **ZP** i **ZD**), umożliwi zachowanie charakteru tych terenów i pozwoli uniknąć negatywnych skutków związanych z rozwojem zabudowy, takich jak zniszczenie dotychczas występującej roślinności czy nadmierne uszczelnienie powierzchni ziemi, prowadzące w konsekwencji do degradacji gleby, niezbędnej dla prawidłowego rozwoju roślinności. Należy również zaznaczyć, iż w odniesieniu do terenu **ZP** projekt planu ustala ochronę Parku im. Jana Pawła II, a także wprowadza nakaz zachowania istniejącej zieleni. Realizacja wspomnianych zapisów pozwoli na zachowanie jednego z najcenniejszych elementów lokalnej flory, wpływającego jednocześnie na kształtowanie różnorodności biologicznej na całym analizowanym obszarze. Utrzymaniu różnorodności lokalnej flory w sposób pośredni służyć będzie także realizacja zapisów ustalających na terenie **ZP** zachowanie wód powierzchniowych, gdyż obecność zbiorników wodnych sprzyja pojawianiu się siedlisk i gatunków roślin o większych wymaganiach wilgotnościowych, które w sposób istotny zwiększają różnorodność gatunkową świata roślin.

Analizowany projekt mpzp wprowadza jednocześnie szereg zapisów odnoszących się do kształtowania zieleni na całym omawianym obszarze (w tym zieleni wysokiej), spośród których wymienić należy:

- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
- określenie minimalnej powierzchni biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U**, **2U**, **ZP**, **ZD**.

Tego rodzaju działania umożliwią wytworzenie nowych powierzchni zagospodarowanych zielenią, wpływających korzystnie nie tylko na podniesienie lokalnych walorów estetycznych i krajobrazowych, ale również na zwiększenie różnorodności gatunkowej lokalnej flory (wprowadzanie gatunków roślin ozdobnych, o wysokich walorach estetycznych).

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań dla lokalnej fauny, wynikających z realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp. Czynnikiem, który w sposób najbardziej znaczący będzie wpływał na zminimalizowanie skali występowania ewentualnych negatywnych oddziaływań, będzie zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów, stanowiących miejsce występowania większości przedstawicieli zwierząt. Do najważniejszych zatem ustaleń projektu mpzp w odniesieniu do ochrony świata zwierzęcego należy określenie docelowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu zieleni urządzonej – parku im. Jana Pawła II, oznaczonego w projekcie planu symbolem **ZP**, stanowiącego obecnie obszar występowania najbardziej atrakcyjnych dla zwierząt siedlisk. Pozytywnie ocenia się także zachowanie istniejących w południowej części opracowania ogrodów działkowych (ROD im. A. Paszkowiaka oraz ROD im. T. Kościuszki), oznaczonych w projekcie planu symbolem **ZD** – teren ogrodów działkowych, dla którego ustalono zachowanie minimum 70% powierzchni terenu jako

powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto uniemożliwienie wprowadzania na te tereny nowej zabudowy oraz innych inwestycji, których realizacja związana byłaby ze znaczącymi przekształceniami warunków siedliskowych oraz powiększeniem powierzchni terenów trwale uszczelnionych, pozwoli na zachowanie występujących tu dotąd populacji gatunków zwierząt, związanych z różnorodnymi typami siedlisk. Zachowaniu tej różnorodności sprzyjać będzie niewątpliwie także realizacja zapisu ustalającego na terenie **ZP** zachowanie wód powierzchniowych, a także dopuszczenie stawu oraz zbiorników retencyjnych. Zachowanie wód powierzchniowych warunkuje możliwość utrzymania występujących obecnie na tych terenach populacji rodzimych gatunków związanych z siedliskami wodnymi i wilgotnymi, w tym m.in. przedstawicieli ryb, płazów (wszystkie gatunki podlegają ochronie prawnej), czy też ptaków związanych nierozzerwalnie z siedliskami wodnymi.

Jako rozwiązania wpływające korzystnie na faunę obszaru opracowania wskazać należy również wszystkie ustalenia projektu planu z zakresu ochrony oraz kształtowania zieleni (wspomniane już w tym rozdziale). Utrzymanie znaczącego udziału zieleni, a także zachowanie cennej zieleni wysokiej, przyczyni się w sposób bezpośredni do zachowania miejsc stanowiących przestrzeń życiową wielu gatunków zwierząt, jak również zapewnienia dostępności do bazy pokarmowej czy też miejsc rozrodu (jest to szczególnie istotne w kontekście wielu gatunków ptaków).

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz południowego klina zieleni miasta Poznania (której fragment objęty został granicami omawianego projektu mpzp) stanowi istotny element kształtowania wizerunku miasta Poznania, zarówno wśród mieszkańców, jak i wśród odwiedzających Poznań turystów, stąd za zadanie priorytetowe uznaje się jego ochronę.

Jak już wielokrotnie wspomniano, przedmiotowy projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie wprowadza zmian w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w zasięgu jego granic. Zgodnie z ustaleniami projektu planu teren Parku im. Jana Pawła II (oznaczony jako **ZP**) nie tylko nie zmieni swojego dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania, ale przede wszystkim podlegać będzie ochronie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu). Analizowany projekt mpzp poza zachowaniem w wyznaczonych po zewnętrznym obrysie budynku maksymalnych nieprzekraczalnych liniach zabudowy istniejącej na terenie **ZP** restauracji (poprzez wprowadzenie zapisu dopuszczającego lokalizację budynku o funkcji gastronomii lub kultury) nie przewiduje lokalizacji jakiegokolwiek innej zabudowy, która mogłaby wpłynąć negatywnie na krajobraz parku, a zarazem również na krajobraz południowego klina zieleni miasta Poznania. Projekt planu przewiduje również zachowanie zlokalizowanego na terenie **2U** budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A438). Projekt planu nie zachowuje natomiast zlokalizowanego także w granicach terenu **2U** jednokondygnacyjnego budynku usługowego, co z pewnością w przyszłości przyczyni się do poprawy wizualnej otoczenia w najbliższym sąsiedztwie zabytkowego budynku obecnego SPOT-u.

W odniesieniu do terenu **ZD** nie przewiduje się możliwości zrealizowania nowych inwestycji budowlanych, których realizacja mogłaby spowodować istotną ingerencję w krajobraz terenu ogrodów działkowych oraz południowego klina zieleni. Na terenie tym projekt planu dopuszcza lokalizację altan działkowych, budynków gospodarczych oraz infrastruktury ogrodowej. Należy jednak podkreślić, że w wizualnym i estetycznym odbiorze wspomnianych powyżej elementów zagospodarowania, istotne znaczenie będzie miała ich forma, jakość zastosowanych materiałów oraz standard wykończenia. Ponadto dopuszczona została lokalizacja dwóch budynków administracyjno-socjalnych (fizycznie już istniejących), zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej (lecz nie więcej niż 5,0 m) z dachem płaskim. Dopuszczono także lokalizację parkingów naziemnych.

Projekt planu nie wprowadza również zmian w zakresie układu komunikacyjnego, zachowując jego obecny kształt. Na uwagę zasługuje natomiast wskazana na rysunku projektu mpzp na terenie **KD-Z** (ul. Droga Dębińska) oraz na terenie **KDWpp** orientacyjna lokalizacja rzędów drzew.

Wśród nowych elementów, których realizację dopuszczono zgodnie z zapisami projektu planu, a których realizacja wpłynie w pewnym stopniu na odbiór przestrzeni w granicach terenu **ZP**, należy wymienić ewentualną realizację przepustów zbiorników retencyjnych, dla których projekt mpzp nie wskazuje konkretnej lokalizacji, planowanej ilości, powierzchni, pojemności oraz głębokości. Z uwagi na powyższe trudno zatem określić wielkość przewidywanych oddziaływań realizacji inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym również na krajobraz. Przypuszczać można, iż w przypadku umiejętnego wkomponowania wspomnianych powyżej zbiorników retencyjnych

w otoczenie (być może w połączeniu ze stawem na terenie **ZP**), z uwzględnieniem istniejącego ukształtowania terenu oraz odpowiednie zagospodarowanie zielenią skarp, elementy te mogą przyczynić się pozytywnie do urozmaicenia krajobrazu oraz do podniesienia jego walorów estetycznych. Realizacja ewentualnych przepustów związana będzie z pojawieniem się w obszarze opracowania nowych elementów widocznych w krajobrazie, jednak z uwagi na charakter oraz funkcję zaproponowanych elementów zagospodarowania, zakłada się że oddziaływanie to nie będzie miało znacząco negatywnego wpływu na kształtowanie walorów lokalnego krajobrazu.

Analizowany projekt planu zawiera także ustalenia z zakresu zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, których uwzględnienie w docelowym zagospodarowaniu terenów, będzie miało pozytywny wpływ na walory krajobrazowe i estetyczne całego obszaru objętego planem. W tym zakresie ustalono zakaz lokalizacji elementów takich jak: urządzenia reklamowe, tymczasowe obiekty budowlane – z wyjątkiem dopuszczonych ogródków gastronomicznych, powłok pneumatycznych i urządzeń plenerowych (na terenach **2U** i **ZP**) oraz na terenie **1U** nie więcej niż 4 przeszklonych jednokondygnacyjnych tymczasowych obiektów budowlanych, nowe napowietrzne sieci infrastruktury technicznej, budynki na terenach komunikacji, ogrodzenia⁵⁵ oraz urządzenia reklamowe (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, dopuszczona została natomiast możliwość lokalizacji elementów ingerujących w znacznie mniejszym stopniu w kształtowanie przestrzeni, lub też takich, których lokalizacja jest konieczna dla prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wymienić tu można dopuszczenie lokalizacji: tablic informacyjnych, szyldów o powierzchni nie większej niż 1 m², obiektów małej architektury, pomników, przepustów oraz zbiorników retencyjnych, placów zabaw oraz niekubaturowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych (innych niż ustalone planem), urządzeń budowlanych, sieci infrastruktury technicznej (z wyjątkiem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), stacji transformatorowych, wiat przystankowych, urządzeń reklamowych w wiat przystankowych na terenach dróg, kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe, ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ogrodzeń ażurowych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu).

Do analizowanego projektu planu wprowadzono także ustalenia w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zgodnie z którymi nakazuje się stosowanie jednorodnych stylistycznie elementów małej architektury, nawierzchni, oświetlenia i ogrodzeń w obrębie poszczególnych terenów, co również wywierać będzie ppozytywny wpływ na kształtowanie lokalnych walorów krajobrazowych.

Ponadto, w kontekście konieczności ochrony walorów krajobrazowych terenów położonych w obrębie południowego klina zieleni miasta Poznania, którą projekt planu realizuje poprzez nakaz wprowadzenia zagospodarowania terenów zgodnie z jego ustaleniami, pozytywnie należy również ocenić zapisy mpzp w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, w tym nakazy:

- zachowania istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
- zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- lokalizacji rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu.

Pozytywnie na krajobraz południowego klina zieleni oddziaływać będą również ustalenia w zakresie ochrony całego obszaru projektu planu jako fragmentu „zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta” wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A239. Powyższy zapis przyczyni się do zachowania obecnego charakteru krajobrazu na obszarze projektu planu poprzez utrzymanie jego charakterystycznych elementów.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Z uwagi na fakt, iż w chwili obecnej na analizowanym obszarze nie funkcjonuje jakakolwiek zabudowa mieszkaniowa, a zapisy omawianego projektu mpzp nie przewidują lokalizacji zabudowy o tego rodzaju funkcji również w przyszłości, nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na mieszkańców przedmiotowego obszaru, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu. Należy podkreślić, że tereny objęte granicami projektu mpzp od zachodu sąsiadują z terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zlokalizowanej przy ul. Dolna Wilda, jednakże z uwagi, że jest to plan ochronny, nie wprowadzający żadnych nowych inwestycji budowlanych nie istnieje zatem niebezpieczeństwo wystąpienia – z tego powodu –

⁵⁵ z wyjątkiem służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ogrodzeń ażurowych o wysokości do 1,5 m lub w formie żywopłotów na terenach **1U**, **2U**, **ZD**

ewentualnych negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenów sąsiednich. Z uwagi jednak na uciążliwe akustycznie oddziaływanie ul. Dolna Wilda, która zlokalizowana jest w granicach projektu planu, w ustaleniach dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych na terenach komunikacji **1KD-G** i **2KD-G**, dla ochrony akustycznej przyległych terenów zabudowy, w tym zarówno terenu zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jak i terenu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego nr 4 UM w Poznaniu im. Wiktora Degi. Ustalenie to służyć będzie także osobom przebywającym w zachodniej części Parku im. Jana Pawła II – gdzie w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Dolna Wilda występują również wysokie poziomy hałasu samochodowego.

Istnieje jednak ryzyko zagrożenia hałasem, wynikającym z możliwości organizowania na terenach projektu planu imprez z wykorzystaniem instalacji lub urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko, szczególnie w porze późnowieczornej i nocnej, o czym traktuje uchwała podjęta przez Radę Miasta Poznania *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*⁵⁶ (por. rozdz. 6.9).

Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp, ze względu na specyficzne funkcje jakie obszar ten pełni w strukturze całego miasta (fragment południowego klina zieleni), dotyczyć będzie natomiast wielu mieszkańców miasta, wykorzystujących tereny Parku im. Jana Pawła II na potrzeby zaspokajania potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych oraz sportowych (m.in. jogging, nordic walking). Zachowanie terenu parku w dotychczasowym kształcie (jako terenu **ZP**) pozwoli na utrzymanie jego obecnej funkcji, a czynnikiem wpływającym na dalszy wzrost ich atrakcyjności będzie również realizacja zapisów projektu mpzp ustalająca lokalizację ciągu pieszo-rowerowego (w strefie wskazanej na rysunku planu) oraz ciągów pieszych, jak również zapisów dopuszczających lokalizację na przedmiotowym obszarze obiektów małej architektury, pomników, rzeźb, placów zabaw oraz niekubaturowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz toalet automatycznych.

Pozytywne oddziaływanie na mieszkańców miasta korzystających z terenu parku oraz zlokalizowanego na terenie **2U** budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT) związane będą także z dopuszczeniem lokalizacji na ww. terenie zabudowy o funkcjach kultury, gastronomii lub rekreacji, jak również zachowanie zlokalizowanej na terenie parku restauracji poprzez dopuszczenie lokalizacji na terenie **ZP** budynku o funkcji gastronomii lub kultury.

Pomimo przewidywanego braku negatywnego wpływu na mieszkańców miasta, wynikającego z realizacji ustaleń projektu mpzp, niezbędne było podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców miasta. Z uwagi na to, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, ochrony wód, ochrony przed hałasem oraz ochrony i kształtowania zieleni.

Z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na mieszkańców miasta szczególnie ważne będzie realizowanie ustaleń projektu mpzp dotyczących określenia sposobu zagospodarowania terenów położonych w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia zalaniem w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych oraz związanych z tym ograniczeń. Zachowanie terenu parku im. Jana Pawła II oraz rodzinnych ogrodów działkowych, które w całości zostałyby zalane w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wałów przeciwpowodziowych, bez możliwości realizacji na terenach tych żadnych nowych inwestycji budowlanych pozwoli wyeliminować ewentualne zagrożenie dla środowiska oraz bezpieczeństwa mieszkańców miasta, które mogłoby zaistnieć w przypadku wystąpienia powodzi.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby

⁵⁶ Uchwała Rady Miasta Poznania Nr XXXVI/614/VII/2016 z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania.* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 26 października 2016 r., poz. 6249)

doprowadzić do znaczącego pogorszenia się lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Przedmiotowy projekt mpzp zakłada utrzymanie dotychczasowej funkcji wszystkich terenów zlokalizowanych w jego granicach, nie dając możliwości realizacji żadnej nowej zabudowy, a jedynie zachowując w obrębie wyznaczonych na rysunku projektu planu maksymalnych nieprzekraczalnych liniach zabudowy (poprowadzonych po obrysach zewnętrznych budynków) budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (na terenie **2U**), restauracji „Mamma Wilda” istniejącej na terenie Parku im. Jana Pawła II (na terenie **ZP**) czy dwóch istniejących budynków administracyjno-socjalnych na terenie **ZD**. Ponadto, analizowany projekt planu nie zachowuje istniejącego na terenie **2U** parterowego budynku usługowego, korzystającego obecnie z indywidualnego systemu grzewczego. W związku z powyższym zagrożenia związane z realizacją nowej zabudowy, w obrębie której pojawić się mogą źródła emisji zanieczyszczeń w postaci indywidualnych systemów grzewczych są zatem znikome.

Nie przewiduje się także możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla utrzymania jakości powietrza, wynikających z realizacji elementów układu komunikacyjnego, stanowiących liniowe źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza. Omawiany projekt mpzp wyznacza tereny komunikacyjne w oparciu o funkcjonujące obecnie ulice – ul. Dolna Wilda (**1KD-G, 2KD-G**) oraz ul. Droga Dębińska (teren **KD-Z**). Również zlokalizowany w południowo-zachodniej części obszaru opracowania teren drogi wewnętrznej – parkingu (**KDWpp**), ze względu na określoną zapisami projektu mpzp funkcję, nie będą stanowił źródeł emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, których funkcjonowanie mogłoby mieć negatywny wpływ na lokalną jakość powietrza.

Pomimo opisanego powyżej, braku ryzyka pojawienia się na analizowanym obszarze obiektów, których funkcjonowanie mogłoby wpłynąć na pogorszenie lokalnych warunków aerosanitarnych, do projektu „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu wyeliminowanie niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, jakie mogą pojawić się w wyniku realizacji jego ustaleń. Do najważniejszych ustaleń w tym zakresie należy wprowadzenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Przestrzeganie tego zapisu pozwoli w możliwie maksymalny sposób ograniczyć emisję zanieczyszczeń powstających w obrębie dopuszczonych indywidualnych systemów grzewczych (w szczególności zanieczyszczeń pyłowych), jakie mogą zostać zrealizowane w granicach przedmiotowego obszaru. Jest to szczególnie istotne z uwagi na konieczność wyeliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Wprowadzenie tego rodzaju zakazu nawiązuje ponadto do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu *PM10* oraz *B(a)P* dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu *PM10*”, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego *PM10* oraz *B(a)P*. W sposób pośredni, na ograniczenie ryzyka pojawienia się obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dróg oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz obiektów infrastruktury technicznej.

Wśród najważniejszych ustaleń projektu mpzp, których realizacja wpływać będzie na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego, wymienić należy także ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania zieleni. Najbardziej istotne jest w tym przypadku utrzymanie terenu Parku im. Jana Pawła II, zachowanego jako terenu zieleni urządzonej (**ZP**) oraz utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów ROD im. A. Paszkowiaka i ROD im. T. Kościuszki (oznaczonych symbolem **ZD**), dla których ustala się wymóg zachowania bardzo wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Nawiązując do ważnej roli, jaką w kontekście kształtowania jakości powietrza atmosferycznego pełni zieleń wysoka, wspomnieć należy także o wprowadzeniu do projektu mpzp zapisów ustalających:

- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
- określenie minimalnej powierzchni biologicznie czynną działek w zasięgu terenów **1U, 2U, ZP, ZD**.

Realizacja ww. ustaleń projektu planu sprzyjać będzie utrzymaniu lokalnej jakości powietrza, gdyż obecność różnorodnej zieleni wpływa na zmniejszenie udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu należy zwrócić uwagę na ich szczególną rolę w kontekście kształtowania jakości powietrza atmosferycznego na terenie całego miasta. Zachowanie w niezmienionym kształcie terenów **ZP** oraz **ZD** bez braku możliwości realizacji nowych obiektów kubaturowych, których obecność mogłaby wpływać na pogorszenie warunków przewietrzania w obrębie terenów współtworzących południowy klin zieleni, sprzyjać będzie podtrzymaniu jednej z najważniejszych ról klinowego systemu zieleni miasta – zapewnianiu możliwości wymiany mas powietrza za pośrednictwem terenów zieleni.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, szczególnie w przypadku terenów charakteryzujących się specyficznym mikroklimatem, pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, wprowadzanie znaczących zmian w obrębie wód powierzchniowych (pojawianie się sztucznych zbiorników wodnych, kanalizowanie dużych cieków wodnych itd.), zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Jak już wcześniej wielokrotnie wspomniano, w przypadku obszaru objętego granicami projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu, nie należy spodziewać się wystąpienia zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w jego granicach, stąd nie prognozuje się także wystąpienia negatywnych czynników wpływających w sposób znaczący na kształtowanie warunków mikroklimatycznych całego analizowanego obszaru.

Do najbardziej istotnych ustaleń projektu mpzp, mających wpływ na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, należy natomiast utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania Parku im. Jana Pawła II na terenie **ZP** oraz występujących w granicach obszaru opracowania ogrodów działkowych – oznaczonych na rysunku projektu mpzp symbolem **ZD**. Sposób ich dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania wpływa w sposób niezwykle korzystny na kształtowanie lokalnego mikroklimatu, szczególnie w kontekście ich położenia w centralnej części miasta. Obecność dużych powierzchni porośniętych zielenią, w tym zielenią wysoką, wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz stężeń zanieczyszczeń pyłowych, których obecność wpływa na zwiększenie częstotliwości i intensywności niekorzystnych zjawisk klimatycznych (cząstki pyłowe stanowią jądra kondensacji). W przypadku terenów porośniętych zielenią wysoką obserwuje się natomiast zwiększenie wilgotności powietrza oraz ograniczenie nasłonecznienia części powierzchni, co z kolei wpływa na lokalne obniżenie temperatury powietrza.

Korzystnie należy oceniać również wprowadzenie do projektu mpzp szeregu zapisów dotyczących ochrony i kształtowania zieleni na całym analizowanym obszarze. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy ustalenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia, zachowania istniejącej zieleni na terenie **ZP**, czy lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych (orientacyjnie) na rysunku planu. Pozytywny wpływ na mikroklimat wiązać się będzie także z wprowadzonymi ustaleniami analizowanego projektu mpzp obowiązkowi zachowania istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń.

Istotnym zapisem projektu mpzp (w kontekście nielicznej, istniejącej w granicach opracowania zabudowy), którego przestrzeganie będzie miało wpływ na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych, jest wprowadzenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu. Wagę tego rodzaju ustaleń należy pokreślić szczególnie w kontekście występowania na terenie całego miasta przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń niektórych zanieczyszczeń (głównie pyłu PM10). Wyeliminowaniu możliwości realizacji na obszarze opracowania obiektów wpływających w sposób negatywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza sprzyjać będzie także (w sposób pośredni) egzekwowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem dróg oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz obiektów infrastruktury technicznej).

Równie istotne dla utrzymania lokalnych warunków mikroklimatycznych jest ograniczenie potencjalnych zmian w zakresie występujących na obszarze opracowania wód powierzchniowych – stawu na terenie **ZP**. Z tego też względu pozytywnie oceniać należy wprowadzenie do projektu mpzp zapisu nakazującego zachowanie wód powierzchniowych oraz dopuszczającego lokalizację stawu na terenie **ZP**.

Reasumując, prognozuje się, iż realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie będzie stanowiła przyczyny pojawienia się jego w granicach czynników wpływających w sposób znacząco negatywny na lokalne warunki klimatyczne (pomimo umożliwienia realizacji nielicznych inwestycji), a sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów położonych w granicach przedmiotowego obszaru, sprzyjać będzie utrzymaniu specyficznego dla terenów nadrzecznych mikroklimatu.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie zmienia w zasadniczy sposób istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia terenów objętych jego granicami. Głównym celem sporządzenia planu było ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, jednoznaczne określenie granic terenów wyłączonych z zabudowy oraz terenów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania – z uwagi na specyfikę ich położenia w obrębie południowego klina zieleni miast Poznania, tj. Parku im. Jana Pawła II oraz ROD im. T. Kościuszki i ROD im. A. Paszkowiaka, jak również ich właściwej ochrony i konserwacji, chociaż bez ochrony akustycznej w środowisku.

W granicach projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu ustalone zostały następujące tereny: tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1-2U**, teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**, teren ogrodów działkowych, oznaczony symbolem **ZD**, oraz tereny komunikacji dróg publicznych, oznaczone symbolami: **1KD-G** i **2KD-G** – drogi klasy głównej (ul. Dolna Wilda) oraz **KD-Z** – droga klasy zbiorczej (ul. Droga Dębińska), a także teren drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczony symbolem **KDWpp**.

Ochroną akustyczną w środowisku nie zostały w projekcie planu objęte tereny: zieleni urządzonej **ZP**, czyli teren Parku im. Jana Pawła II, oraz teren ogrodów działkowych **ZD**, czyli tereny obu ogrodów działkowych: ROD im. T. Kościuszki (przy ul. Dolna Wilda) oraz ROD im. A. Paszkowiaka (przy ul. Dolna Wilda, ul. Droga Dębińska i ul. Hetmańskiej), dla których ustawa *Prawo ochrony środowiska*⁵⁷ oraz rozporządzenie *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku samochodowym*⁵⁸ taką ochronę umożliwia – poprzez ustalenie zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Przepisy rozporządzenia jw. pozwoliłyby dla tego rodzaju terenów zapewnienie standardów akustycznych w środowisku na poziomie następujących wartości wskaźników: dla dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego) – $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, odpowiednio w całej porze dnia i porze nocnej, natomiast dla maksymalnego dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu tego typu hałasu – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej i porze nocnej, przy czym dopuszczalne poziomy hałasu w porze nocy nie obowiązywałyby w przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy.

Obecne oddziaływanie hałasu komunikacyjnego samochodowego z ul. Dolna Wilda i ul. Droga Dębińska (które znajdują się w granicach opracowania), a także z ul. Hetmańskiej oraz ul. o. Mariana Żelazka (które nie są objęte tymi granicami) – na tereny zieleni (czyli: teren zieleni urządzonej **ZP** oraz tereny ogrodów działkowych **ZD**), dla których projekt planu nie ustalił zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – nie spowodowałoby w zasadzie przekroczeń wartości dopuszczalnych, gdyby były wymagane dla tych terenów.

Na podstawie informacji uzyskanych z aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁵⁹, opisanych w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy wynika, że chociaż obszar projektu planu znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego z ul. Dolna Wilda, ul. Droga

⁵⁷ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

⁵⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

Dębińska oraz ul. Hetmańska, to niekorzystnie na otaczające środowisko oddziałuje jedynie ul. Dolna Wilda. Ulica ta oddziałuje wysokimi poziomami hałasu samochodowego na teren zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz na teren szpitala (Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny nr 4 UM w Poznaniu im. Wiktora Degi), czyli na tereny zlokalizowane poza granicami planu – po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda – co ilustruje załącznik nr 5, odpowiednio dla pory dziennie-wieczorno-nocnej – dla L_{DWN} , oraz dla pory nocnej – dla L_N .

Ulica Dolna Wilda oddziałuje również na tereny projektu planu – od strony zachodniej, tj. na tereny zieleni urządzonej **ZP** i **ZD**. W przypadku, gdyby tereny te były objęte ochroną akustyczną w środowisku, ul. Dolna Wilda nie powodowałaby przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, poza północnym fragmentem zachodniej granicy Parku im. Jana Pawła II – bezpośrednio sąsiadującym z tą ulicą. Poziom hałasu w porze dziennie-wieczorno-nocnej kształtuje się tam na poziomie wartości ok. $L_{DWN} = 68-70$ dB.

W celu uzyskania możliwości zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych przede wszystkim dla terenów zabudowy znajdujących się poza planem, tj. dla zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenu szpitala – gdzie występuje największe zagrożenie hałasem, w ustaleniach projektu planu dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych na terenach komunikacji **1KD-G** i **2KD-G**. Oznacza to możliwość zastosowania głównie rozwiązań technicznych, ograniczających generowanie i emisję hałasu z ul. Dolna Wilda do otoczenia, w tym dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu na tych terenach, co niewątpliwie wpłynie korzystnie na kształtowanie warunków akustycznych w środowisku, w otoczeniu tej ulicy.

Poprawie warunków akustycznych w środowisku służyć będą również zapisy sformułowane dla wszystkich ulic – w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, w których dopuszcza m.in. lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego oraz drogowych obiektów inżynierskich.

Realizacja ustaleń jw. wpłynie docelowo na obniżenie poziomu hałasu samochodowego emitowanego przez pojazdy przejeżdżające ul. Dolna Wilda – głównie po zachodniej stronie tej ulicy, ale pozwoli również na obniżenie poziomu hałasu po stronie wschodniej i zniwelowanie występujących obecnie niewielkich 1-2 dB przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego – $L_{DWN}^* = 68$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej – wzdłuż północnego fragmentu zachodniej granicy Parku im. Jana Pawła II.

Brak ustalonej ochrony akustycznej w środowisku dla otwartych terenów zieleni urządzonej jw. nie oznacza, że zarówno park **ZP**, jak i ogrody działkowe **ZD**, a także teren zabudowy usługowej **ZU** – są zwolnione z ograniczenia emisji hałasu z tych terenów na tereny sąsiednie – w tym wypadku na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i szpitala, rozmieszczone po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda, bo nie można wykluczyć lokalizacji różnych źródeł hałasu na tych terenach.

W przypadku występowania w granicach przedmiotowego projektu planu – przede wszystkim na terenach zieleni urządzonej **ZP** i **ZD**, ale także na terenie **ZU** – istniejących lub planowanych źródeł zagrożeń akustycznych, tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, to dla źródeł takiego hałasu obowiązują – na podstawie rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶⁰ – następujące dopuszczalne poziomy emisji hałasu: dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych) – $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB oraz $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB, a dla terenów szpitali w miastach – $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB, odpowiednio dla czasów oceny: dla wskaźników $L_{Aeq D/N}^*$ – w przedziałach czasu odniesienia równych 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziałach czasu odniesienia równych 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, natomiast dla wskaźników L_{DWN}^* i L_N^* – w przedziałach czasu odniesienia równych wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy.

Określenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jw. dotyczy ograniczenia oddziaływania hałasu od urządzeń technicznych (np. kosiarek do trawy, pił do drewna – używanych zwykle na terenach ogrodów działkowych, czy czerpni, wyrzutni systemów wentylacyjnych, agregatów prądotwórczych, które mogą funkcjonować np. na terenie parku lub terenie zabudowy usługowej **ZU**) – mogących potencjalnie oddziaływać na sąsiednie tereny zabudowane, zlokalizowane poza granicami projektu planu, jak również na tereny w granicach projektu planu.

Ponadto, na terenach zieleni urządzonej **ZP** i **ZD** oraz zabudowy usługowej **ZU** nie powinny być stosowane wszelkie instalacje i urządzenia nagłaśniające, zgodnie z przepisami art. 156, ust. 1

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁶¹, które mówią, że: „Zabrania się używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających używanych na publicznie dostępnych terenach miast, terenach zabudowanych oraz na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.”. Jednak na podstawie art. 156 ust. 2 tej ustawy: „Przepisu ust. 1 nie stosuje się do okazjonalnych uroczystości oraz uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym, imprez sportowych, handlowych, rozrywkowych i innych legalnych zgromadzeń, a także podawania do publicznej wiadomości informacji i komunikatów służących bezpieczeństwu publicznemu.”.

Przepisy ustawy jw. mówią dalej, w art. 157 ust. 1, że: „Rada gminy może, w drodze uchwały, ustanawiać ograniczenia co do czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko, z zastrzeżeniem ust. 2.”, ale ust. 2 mówi, że: „Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczą instalacji lub urządzeń znajdujących się w miejscach kultu religijnego.”.

W związku z powyższym, Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*.⁶² Z dokumentu tego wynika m.in., że: „Wprowadza się na terenie miasta Poznania ograniczenie czasu funkcjonowania instalacji i korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym w szczególności urządzeń nagłaśniających, od poniedziałku do czwartku oraz w niedzielę od godz. 22.00 do godz. 6.00 następnego dnia, a w piątki, soboty i dni świąteczne od godz. 24.00 do godz. 6.00 następnego dnia, z wyjątkiem dni 31 grudnia i 1 stycznia. W przypadku, gdy po dniu świątecznym następuje dzień powszedni, ograniczenie obowiązuje od godz. 22.00 do godz. 6.00 następnego dnia.”.

Oznacza to jednak, że w przypadku organizowania imprez na otwartej przestrzeni, np. na terenie parku, dopuszczalna będzie emisja hałasu do godz. 24.00 – w piątek i w sobotę. Uchwała jw. nie definiuje wartości dopuszczalnych emitowanych hałasów, co grozi emisją bardzo wysokich wartości poziomów hałasu i zakłócaniem np. nocnego wypoczynku na terenach sąsiadujących. Może to oznaczać, że sąsiedztwo takich terenów zieleni będzie bardzo uciążliwe akustycznie dla otoczenia.

Z kolei, w celu ograniczenia niepożądanego hałasu samochodowego z ul. Dolna Wilda oraz uzyskania możliwości zapewnienia wymaganych standardów akustycznych wewnątrz pomieszczeń – zamkniętych, np. w pomieszczeniach biurowych czy lokalach gastronomicznych (zgodnie z wymaganiami polskich norm stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej), przeznaczonych na pobyt ludzi w zabytkowym budynku zlokalizowanym na terenie **2U**, ustalono stosowanie zasad akustyki budowlanej oraz architektonicznej.

Zabytkowy budynek dawnej elektrowni przy ul. Dolna Wilda 87 został wpisany do rejestru zabytków. Gdy w połowie 1905 r. uruchomiono główną elektrownię na Grobli, elektrownia wildecka miała już tylko charakter pomocniczy i w 1910 r. została ostatecznie zamknięta. Służyła odtąd różnym celom. Obecnie w budynku elektrowni mieści się galeria, restauracja i concept store o nazwie SPOT.

Na podstawie informacji uzyskanych z aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁶³, zilustrowanych na załączniku nr 5 wynika, że poziom hałasu samochodowego na fasadzie zabytkowego budynku wynosi ok. $L_{DWN}^* = 68$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej. Oznacza to potrzebę stosowania zasad akustyki budowlanej oraz architektonicznej, w przypadku użytkowania pomieszczeń w tym budynku w sposób przeznaczony na pobyt ludzi. Zasady akustyki budowlanej odnoszą się w tym wypadku do zastosowania przegród zewnętrznych, w tym okien, o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, a zasady akustyki architektonicznej – odpowiedniego, ze względów akustycznych, rozkładu pomieszczeń w budynku.

Należy przy czym zaznaczyć, że lokalizacja budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi jest dopuszczalna na terenach skażonych wysokim poziomem hałasu – w rozważanym przypadku hałasem samochodowym z ul. Dolna Wilda, na mocy rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁶⁴, które mówią (§ 325 pkt 2), że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych ....”.

⁶¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

⁶² Uchwała Rady Miasta Poznania Nr XXXVI/614/VII/2016 z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania*. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 26 października 2016 r., poz. 6249)

⁶³ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁶⁴ Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

Poza tym, przewiduje się, że w obszarze projektu planu nie będą występowały ponadnormatywnie oddziałujące źródła hałasu komunikacyjnego, związane z przejazdami samochodów, głównie osobowych, użytkowników terenów funkcjonujących na tym obszarze, a także związane z działalnością usługową.

Ponadto, przyjmuje się, że jak obecnie – hałas kolejowy, tramwajowy i przemysłowy, a także hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny – nie obejmie granic obszaru projektu planu.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że warunki akustyczne w środowisku, w analizowanym obszarze projektu planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie, będą korzystniejsze niż obecnie – na jego obrzeżach, w wyniku realizacji proponowanych ustaleń w dziedzinie akustyki, dotyczących dopuszczenia stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach komunikacji oraz stosowania zasad akustyki budowlanej i architektonicznej.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Realizacja ustaleń mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu będzie powodować pozytywne skutki w odniesieniu do występujących na analizowanym obszarze elementów dziedzictwa kulturowego.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przede wszystkim ustala ochronę całego obszaru projektu planu jako fragmentu zespołu urbanistyczno-architektonicznego kolebki miasta, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A 239. Ochroną (poprzez wprowadzenie zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami planu) obejmuje także zlokalizowany na terenie **2U** budynek dawnej Elektrowni Wildeckiej, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A 438, a także Park im. Jana Pawła II na terenie **ZP**.

Ponadto, jak wynika z pisma Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, istotna dla omawianego obszaru jest ochrona całościowego krajobrazu kulturowego południowego klina zieleni, utrzymanie jego rekreacyjno-sportowego charakteru oraz ochrona panoram widokowych na krajobraz nadbrzeża Warty. W tym zakresie istotne są zapisy projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ustalające m.in. zakaz lokalizacji: urządzeń reklamowych, tymczasowych obiektów budowlanych – z wyjątkiem dopuszczonych ogródków gastronomicznych, powłok pneumatycznych i urządzeń plenerowych (na terenach **2U** i **ZP**) oraz na terenie **1U** nie więcej niż 4 przeszklonych jednokondygnacyjnych tymczasowych obiektów budowlanych, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, budynków na terenach komunikacji, ogrodzeń⁶⁵ oraz urządzeń reklamowych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, dopuszczona została natomiast możliwość lokalizacji elementów ingerujących w znacznie mniejszym stopniu w kształtowanie przestrzeni, lub też takich, których lokalizacja jest konieczna dla prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wymienić tu można dopuszczenie lokalizacji: tablic informacyjnych, szyldów o powierzchni nie większej niż 1 m², obiektów małej architektury, pomników, przepustów oraz zbiorników retencyjnych, placów zabaw oraz niekubaturowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych (innych niż ustalone planem), urządzeń budowlanych, sieci infrastruktury technicznej (z wyjątkiem nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), stacji transformatorowych, wiat przystankowych na terenach komunikacji, urządzeń reklamowych w wiatach przystankowych na terenach dróg, kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe, ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ogrodzeń ażurowych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu).

Ograniczenie możliwości wprowadzania na terenach objętych granicami planu elementów dysharmonizujących przestrzeń oraz jej walory krajobrazowe niewątpliwie będzie sprzyjać ochronie panoram widokowych doliny Warty.

Zachowaniu tożsamości obszaru projektu planu służyć będzie również wprowadzony nakaz zachowania kapliczki wskazanej na rysunku projektu planu.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na dobra materialne, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu.

⁶⁵ z wyjątkiem służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ogrodzeń ażurowych o wysokości do 1,5 m lub w formie żywopłotów na terenach **1U**, **2U**, **ZD**, **ZP**

Analizowany projekt mpzp, z uwagi na położenie w obrębie południowego klina zieleni jest typowym planem ochronnym, stąd nie przewiduje on wprowadzenia w swoich granicach jakiegokolwiek nowej zabudowy czy zmian w układzie komunikacyjnym, a jedynie zachowanie stanu istniejącego w niezmiennym kształcie. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zatem wzrostu ilości dóbr materialnych, zlokalizowanych w granicach przedmiotowego obszaru, jednakże korzystne oddziaływania na dobra materialne związane będą z pełnym i docelowym przestrzeganiem zapisów projektu mpzp w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Ochrona wartości kulturowej i historycznej przestrzeni objętej granicami projektu mpzp, ochrona Parku im. Jana Pawła II (na terenie **ZP**), a także zachowanie i ochrona zabytkowego budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (na terenie **2U**), wpłynie korzystnie na zwiększenie wartości i atrakcyjności wszystkich terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, w granicach projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu nie występują obszary objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, w tym obszary włączone do europejskiej sieci Natura 2000.

Obszarem włączonym do sieci Natura 2000, znajdującym się w najbliższej odległości od terenów objętych granicami projektu mpzp (ok. 2500 m od północnej granicy projektu mpzp), jest teren Fortu I i Fortu IA stanowiące element współtworzący Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. W poznańskich fortyfikacjach najczęściej występują nietoperze z gatunków: nocek Natterera (*Myotis nattereri*), mopek (*Barbastella barbastelus*), nocek duży (*Myotis myotis*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*) oraz gacek brunatny (*Plecotus auritus*).

Analizując prognozowany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu granic OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, przede wszystkim uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących potencjalne zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy. Wśród nich wymienia się przede wszystkim zmiany mikroklimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płożenie zwierząt w okresie zimowym, a więc działania odnoszące się bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca hibernacji nietoperzy. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie stanowiła potencjalnej przyczyny wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”. Czynnikiem wpływającym w sposób bardzo istotny na wyeliminowanie ryzyka wystąpienia oddziaływań jest w tym przypadku duża odległość od obszaru podlegającego ochronie (ok. 2500 m).

Podkreślenia wymaga również charakter ustaleń projektu mpzp, ograniczających możliwość zmiany dotychczasowej funkcji w obrębie większości terenów, jak również ustalających zachowanie istniejącego terenu zieleni urządzonej (**ZP**) – parku im. Jana Pawła II. Utrzymanie dotychczasowej funkcji tego terenu pozwoli na utrzymanie pewnego rodzaju zagospodarowanego zielenią korytarza, umożliwiającego (poprzez tereny ogrodów działkowych) łączność ekologiczną z terenami o dużej wartości przyrodniczej (położonymi poza granicą opracowania) oraz zapobiegnie pojawianiu się istotnych ograniczeń, wpływających negatywnie na zapewnienie możliwości migracji przedstawicieli rodzimej fauny (w tym nietoperzy). Dla utrzymania łączności ekologicznej istotne są również wprowadzone do projektu plany zapisy wskazujące na konieczność zachowania i ochrony zieleni wysokiej, a także wymogów dotyczących utrzymania i kształtowania elementów zieleni na całym analizowanym obszarze.

Reasumując, ze względu na charakter ustaleń projektu mpzp „W rejonie parku Jana Pawła II” w Poznaniu oraz stosunkowo dużą odległość od obszarów objętych ochroną, nie prognozuje się wystąpienia jakichkolwiek negatywnych oddziaływań na zachowanie cennych przyrodniczo walorów obszarów i obiektów współtworzących obszar specjalnej ochrony Natura 2000 („Fortyfikacje w Poznaniu” PLH 300005).

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp będzie przede wszystkim zachowanie parku im. Jana Pawła II wraz z przyległymi terenami zieleni. Plan będzie również regulował kwestię zachowania terenów należących do rodzinnych ogrodów działkowych: ROD im. T. Kościuszki oraz ROD im. A. Paszkowiaka (w części). Pozostawienie obiektów wyróżniających się w krajobrazie (w tym przede wszystkim budynku usługowego SPOT) pozwoli na zachowanie dotychczasowego krajobrazu w zachodniej części analizowanego obszaru.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu miejscowego „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu, z uwagi na jego położenie w zasięgu klinowo-pierścieniowego systemu zieleni miasta Poznania, istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, ze szczególnym naciskiem na następujące zagadnienia dotyczące:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów,
- sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami,
- przestrzegania zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- realizacji zapisów dotyczących śródlądowych wód powierzchniowych oraz sposobu zagospodarowania zielenią (w tym zachowania istniejącej zieleni),
- respektowania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu: łączności publicznej, dróg, obiektów infrastruktury technicznej.

Analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Monitoring prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywany jest przez ustawowo zobligowane do tego instytucje – w przypadku miasta Poznania Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Prezydenta Miasta Poznania, pełniącego jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego. Dotyczy poszczególnych komponentów środowiska, w tym: jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, a jego szczegółowy zakres i częstotliwość określają przepisy odrębne, w tym ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*. Pomiar i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁶⁶, a także w specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „W rejonie Parku Jana Pawła II” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze.

Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych zostało również ograniczone z uwagi na obecność obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz niezwykle istotne z planistycznego punktu widzenia uwarunkowania lokalne. Jak już wcześniej wspomniano w rozdziale 3 niniejszej prognozy,

⁶⁶ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz.U.2016.1178), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

niemal wszystkie tereny zlokalizowane w granicach projektu planu położone są w obrębie południowego klina zieleni miasta Poznania, co w sposób istotny wpłynęło na zawężenie możliwego, docelowego sposobu zagospodarowania i użytkowania tych terenów.

Reasumując, ustalenia wprowadzone ostatecznie do analizowanego projektu mpzp ocenia się pozytywnie z punktu widzenia ochrony środowiska. Przyjęte rozwiązania dotyczące przeznaczenia i zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów są zasadniczo zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Ponadto, projekt planu uwzględnia uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, podkreślając jednocześnie konieczność kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony walorów przyrodniczych fragmentów dolin rzecznych.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu. Projekt planu miejscowego sporządzony jest na podstawie uchwały Nr VII/47/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu.

Przedmiotowy obszar projektu planu położony jest w centralnej części miasta Poznania, na terenie funkcjonalnego śródmieścia, i obejmuje tereny stanowiące fragment południowego klina zieleni, współtworzącego klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta Poznania. Projekt planu miejscowego obejmuje tereny ograniczone północną granicą ul. o. M. Żelazka, wschodnią granicą ul. Droga Dębińska, południową granicą ul. Hetmańskiej oraz zachodnią granicą ul. Dolna Wilda. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi około 39,1 ha. W obecnej strukturze zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru dominuje zajmujący powierzchnię ok. 20 ha teren Parku im. Jana Pawła II zlokalizowany pomiędzy ulicami: Dolna Wilda, o. M. Żelazka i Droga Dębińska, na terenie którego mieści się m.in. restauracja „Mamma Wilda”, plac zabaw dla dzieci, czy napowietrzna siłownia. Od południa teren parku graniczy z dwoma rodzinnymi ogrodami działkowymi: ROD im. T. Kościuszki przy ul. Dolna Wilda oraz ROD im. A. Paszkowiaka przy ul. Hetmańskiej. Ponadto, w granicach opracowania znalazł się także teren dawnej gminnej Elektrowni Wildeckiej, wraz z zabytkowym, ceglany budynek elektrowni (obecny SPOT), a także zlokalizowany w jego sąsiedztwie parterowy budynek usługowy. Obsługę komunikacyjną obszaru opracowania zapewniają położone w jego granicach ulice Dolna Wilda i Droga Dębińska, jak również zlokalizowana tuż za jego północną granicą ul. o. M. Żelazka. W odległości ok. 60-110 m od południowej granicy opracowania przebiega również ul. Hetmańska.

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się stosunkowo niewielkim zróżnicowaniem zarówno pod względem rzeźby terenu, jak i warunków gruntowych. Z uwagi na niewielki stopień zainwestowania, znaczny udział powierzchni zagospodarowanych zielenią, a także obecność wód powierzchniowych – staw na terenie parku im. Jana Pawła II – obszar ten charakteryzuje się natomiast dość dużym (jak na tereny zieleni urządzonej) bogactwem florystycznym i faunistycznym, jak również dość wysokimi walorami krajobrazowymi (szczególnie w północnej części opracowania, obejmującej teren **ZP**).

Opierając się na danych publikowanych dla obszaru całego miasta przeanalizowano jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza atmosferycznego (w granicach obszaru projektu mpzp), zwracając jednocześnie uwagę na odnotowywane w granicach Poznania przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu. Klimat akustyczny na obszarze opracowania określony został natomiast głównie w oparciu o analizę danych przedstawionych na Mapie akustycznej miasta Poznania 2012.

W granicach obszaru projektu planu zidentyfikowano stosunkowo nieliczne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. W prognozie wskazano głównie na problemy i ograniczenia związane z położeniem niewielkiego pasa terenu (wzdłuż ul. Dolna Wilda) w zasięgu obszaru zagrożonego ruchami masowymi ziemi, jak również lokalizacją większości terenu opracowania w obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Nie stwierdzono natomiast występowania istotnych problemów ochrony środowiska, wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej, a także występowania terenów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy *o ochronie przyrody*.

Do sporządzania projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu przystąpiono z uwagi na specyfikę jego położenia w obrębie południowego klina zieleni miasta Poznania, przez co niezbędne jest zachowanie jego obecnego stanu zainwestowania w postaci Parku im. Jana Pawła II

oraz ROD im. T. Kościuszki i ROD im. A. Paszkowiaka, jak również ich właściwa ochrona i konserwacja. Ponadto, opracowanie przedmiotowego projektu mpzp pozwoli na:

- utrzymanie przestrzenno-funkcjonalnej spójności przedmiotowego obszaru z innymi terenami strukturalnego klina zieleni, pełniącymi rolę kompleksu sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowego dla centrum miasta Poznania,
- zapewnienie właściwej ochrony terenów zieleni współtworzących południowy klin zieleni miasta Poznania,
- podniesienie rangi i znaczenia analizowanego obszaru poprzez jego usytuowanie w granicach klina zieleni,
- jednoznaczne określenie obszarów wyłączonych z zabudowy oraz obszarów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania,
- jednoznaczne określenie granic terenów o różnym sposobie zagospodarowania i zasad kształtowania ładu przestrzennego,
- określenie zasad zagospodarowania i zabudowy przedmiotowego obszaru, podporządkowanych ochronie wartości i zasobów przyrodniczych,
- stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych w postępowaniach dotyczących pozwoleń na budowę i polityki gospodarki gruntami na obszarze objętym opracowaniem.

Analizowany projekt mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu jest typowym planem regulacyjnym, utrzymującym dotychczasowe przeznaczenie terenów nim objętych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony poszczególnych komponentów środowiska z uwagi na jego położenie w granicach południowego klina zieleni miasta Poznania, jak również wydobycia jego walorów krajobrazowych oraz walorów architektonicznych zabytkowego budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej. Dominujący udział w sposobie zagospodarowania i użytkowania mają teren zieleni urządzonej – park im. Jana Pawła II (zobaczony symbolem **ZP**), a także teren ogrodów działkowych, oznaczony na rysunku symbolem **ZD**, zajmujące prawie 84% powierzchni całego obszaru projektu planu. W przypadku wspomnianych powyżej terenów projekt mpzp wymaga utrzymania bardzo wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (min. 70% powierzchni terenu na terenie **ZP** oraz na terenie **ZD**) oraz ogranicza możliwość wprowadzania na te tereny nowej zabudowy kubaturowej, zachowując jedynie w wyznaczonych po obrysach zewnętrznych budynków maksymalnych nieprzekraczalnych liniach zabudowy obiekt usług gastronomicznych (restaurację „Mamma Wilda”) zlokalizowany w zachodniej części parku, oraz na terenie **ZD** – dwa istniejące budynki administracyjno-socjalne. W granicach projektu planu miejscowego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu znalazły się także dwa tereny usługowe. Po zachodniej stronie ul. Dolna Wilda wyznaczono teren zabudowy usługowej (**1U**), natomiast w miejscu istniejącego zabytkowego budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej (obecny SPOT) oraz budynku usługowego z przyległym parkingiem gruntowym wyznaczony został teren zabudowy usługowej, oznaczony symbolem **2U**. Na ww. terenie **2U** projekt planu ustalił wysokość zabudowy nie większa niż 1,0 m oraz dach stromy.

Analizowany projekt planu nie wprowadza również żadnych zmian w dotychczasowym układzie drogowym zapewniającym obsługę komunikacyjną terenów zlokalizowanych w granicach projektu planu. Zachowany został dotychczasowy układ dróg, obejmujący ul. Dolna Wilda (droga klasy głównej, oznaczona jako tereny **1KD-G** i **2KD-G**) oraz ul. Drogę Dębińską (droga klasy zbiorczej, oznaczona jako teren **KD-Z**). Ponadto wzdłuż zachodniej granicy terenu ogrodów działkowych (**ZD**) wyznaczono teren drogi wewnętrznej – parkingu, oznaczony symbolem **KDWpp**.

Analizowany projekt planu wprowadza także bardzo istotne zapisy w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustalające ochronę „zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta” wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A239, na terenie **2U** ochronę budynku dawnej Elektrowni Wildeckiej, oznaczonego na rysunku planu wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A438, a także ochronę Parku im. Jana Pawła II na terenie **ZP**.

Zapisy projektu mpzp „W rejonie ulicy Piastowskiej w pasmie rzeki Warty” w Poznaniu są zgodne z zapisami *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, które w przypadku obszaru objętego granicami projektu planu wskazuje tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania, w kategoriach terenów zieleni: – **ZP** i **ZD**, oraz tereny transportu – **kdZ.2** (ul. Droga Dębińska) oraz – **kdG.4** (ul. Dolna Wilda).

Zakłada się, że docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu przyczyni się do trwałego określenia funkcji zlokalizowanych na tym obszarze terenów, ochrony wysokich (jak na warunki miejskie) walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz

podniesienia atrakcyjności terenów wykorzystywanych przez mieszkańców miasta na potrzeby rekreacji indywidualnej, wypoczynku oraz sportu. Niemniej, część z inwestycji, których realizację umożliwiają zapisy analizowanego projektu, związana będzie z wystąpieniem lokalnych, niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. W prognozie wskazano przede wszystkim na znaczenie oddziaływań związanych z dopuszczeniem lokalizacji zbiorników retencyjnych, sieci infrastruktury technicznej (z wyjątkiem zakazanych nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych (innych niż ustalone w projekcie planu). W największej skali oddziaływania te będą dotyczyć powierzchni ziemi, warunków gruntowych oraz szaty roślinnej, gdyż przewidziane w projekcie inwestycje związane będą (w większości przypadków) z koniecznością trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi, zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz usunięciem dotychczasowej pokrywy roślinnej w obrębie terenów inwestycyjnych. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska, niekorzystne oddziaływania wystąpią, jednakże ich skala oraz zasięg nie spowoduje najprawdopodobniej istotnych zmian w środowisku.

Niemniej, ze względu na opisane w prognozie prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych oddziaływań o różnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja w sposób znaczący zminimalizuje ryzyko wystąpienia negatywnych skutków w środowisku. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach **2U, ZP, ZD**,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działek budowlanych lub terenów (na terenach **2U, ZP, ZD**),
- zachowanie wód powierzchniowych,
- dopuszczenie lokalizacji stawu na terenie **ZP**,
- sposoby zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w odniesieniu do poszczególnych terenów,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku ich kolizji z infrastrukturą techniczną przesadzenie ich lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- lokalizację rzędów drzew w miejscach orientacyjnie wskazanych na rysunku planu,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dróg oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz inwestycji określonych w planie,
- zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- stosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
- dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach **1KD-G** i **2KD-G**, dla ochrony akustycznej przyległych terenów zabudowy.

Wpływ realizacji i przestrzegania zapisów projektu mpzp na ograniczenie potencjalnych oddziaływań o negatywnym charakterze, został opisany w sposób szczegółowy w szóstym rozdziale niniejszej prognozy, niemniej, wśród najbardziej istotnych zapisów wskazać należy określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów (w tym przede wszystkim na terenach **ZP** i **ZD**), ustalenie ochrony wód powierzchniowych na terenie **ZP** oraz wprowadzenie szeregu zapisów w zakresie sposobu kształtowania zieleni na obszarze projektu mpzp.

Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali potencjalnych, negatywnych oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu planu. Ponadto, przestrzeganie ustaleń projektu mpzp zapobiegnie możliwości wystąpienia znacząco negatywnych zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem zachowania dotychczasowego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do przedmiotu ochrony Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu” oraz jego integralności.

W niniejszej prognozie przedstawiono także propozycje dotyczące zakresu monitoringu realizacji ustaleń projektu mpzp, wskazując jednocześnie na trudności z określeniem częstotliwości jego przeprowadzania, wynikające z charakteru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W prognozie wskazano jednocześnie na brak możliwości wprowadzenia do projektu

mpzp rozwiązań alternatywnych, odbiegających w sposób znaczący od sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, zaproponowanego w omawianym projekcie mpzp. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z konieczności uwzględnienia specyficznych uwarunkowań lokalnych (położenie w zasięgu obszaru narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, lokalizacja w zasięgu obszaru zagrożonego ruchami masowymi ziemi, tereny południowego klina zieleni itd.), jak również zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Rozwiązania przyjęte ostatecznie w projekcie mpzp „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu ocenia się pozytywnie, szczególnie w kontekście konieczności uwzględnienia różnorodnych czynników ograniczających docelowy sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie Parku im. Jana Pawła II” w Poznaniu, poza ustaleniami wspomnianego wcześniej *Studium*, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym (opisane szerzej w czwartej i piątej części prognozy) – w tym cele wskazane w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* oraz *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*.